

זוהר לעם

ויחי חלק ג'

קבלה לעם
www.kab.co.il

תוכן העניינים

3	אל תתחר במרעים
3	א' זעירא
5	אוסרי לגפן עירה
6	מהאוכל יצא מאכל
7	שני תיקונים של הנוקבאות [תרין תקונין דנוקבין]
8	מתתקן בי"ב בשני עולמות [מתקנא בי"ב בתרין עלמין]
10	זבולון לחוף ימים ישכון
11	השבועתי אתכם בנות ירושלים
12	יששכר חמור גרם
14	דן ידין עמו
19	גד גדוד יגודנו
19	שימני כחותם על ליבך
20	שלוש נשמות [תלת נשמתין]
23	מאשר שמנה לחמו
24	נפתלי איילה שלוחה
25	מחשבה קול דיבור
26	בן פורת יוסף
29	בנימין זאב יטרף
30	וזאת אשר דיבר להם אביהם
31	ויכל יעקב לצוות את בניו
31	ויגווע וייאסף אל עמיו
32	אָבל מצרים
33	צהלי קולך בת גלים
35	אין כסף נחשב בימי שלמה למאומה
36	כוס של ברכה [כסא דברכתא]
36	גורן האטד
37	חניטתו של יעקב [חניטא דיעקב]
37	ויישם בארון במצרים

ויחי - חלק ג'

אל תתחר במרעים

כי כל מי שרואה מעשיהם ואינו מקנא לכבוד הקב"ה, עובר על שלושה לאווין, כמ"ש, לא יהיה לך אלקים אחרים על פניי. לא תעשה לך פסל וכל תמונה. לא תשתחוה להם ולא תעבדם, כי אנוכי ה' אלקיך, אל קנא.

תרי"א משום זה, צריך האדם להיפרד מהם, ולהטות דרכו מהם. ע"כ נפרדתי והטיתי דרכי ממנו. מכאן ולהלאה שמצאתי אתכם, אומר מקראות אלו לפניכם. ואמר, ויקרא אל משה. במילה ויקרא, א' קטנה, להורות, שקריאה זו לא הייתה בשלמות, משום שלא הייתה אלא במשכן, שאינו מקום קבוע, ובארץ אחרת, כי לא נמצא שלמות אלא בא"י.

תרח פתח אותו הילד ואמר, לדוד אל תתחר במרעים. כתוב לדוד, אם שירה הוא, למה אינו אומר לדוד מזמור שיר? ואם תפילה, למה אינו אומר תפילה לדוד? אלא בכל מקום שכתוב דוד סתם, רוח הקודש אמרו.

תרטו אל תתחר במרעים. הלוא היה צריך לומר, אל תתחר במרעים? אלא, אל תעשה מדינים במרעים, משום שאינך יודע היסוד של עצמך, בחינת גלגול נשמתך, ויכול להיות שלא תוכל לו, אם הוא אילן שאינו נעקר לעולם, כלומר, נשמה בלתי מגולגלת לעולם, שהיא חזקה מאוד, אז תדחה לפניו.

תרי ואל תקנא בעושי עוולה. לא תסתכל במעשיהם, ולא תבוא לקנא אותם.

א' זעירא

דירתו למטה, למשכן, הוא מלך אבל אינו עוד עליון כבתחילה. משום זה כתוב א' קטנה.

תרי"ד ויקרא, פירוש, שקרא והזמינו להיכלו, מאוהל מועד לאמור. אוהל שבו תלויים למנות מועד וחג ושבט, כמ"ש, והיו לאותות ולמועדים, בה שורה החשבון למנות. והיא הלבנה, הנוקבא, שכל השינויים מחול ומועד וחג ושבט, באים משנויים בשיעור קומה של מוחותיה. הנוקבא נקראת אוהל.

תרטו לאמור, פירוש, לגלות מה שהיה סתום בפנים. בכל מקום שכתוב, לאמור, פירוש שניתן רשות לגלות. אבל הגילוי נמסר ללבנה, הנוקבא, ממקום שמשה עומד, מז"א.

תרטז וידבר ה', למעלה, בינה. אל משה, באמצע, ז"א, שמבינה מושפע אל ז"א. לאמור, האחרונה, הנוקבא, המקבלת

תרי"ב עוד אמר, כי בקריאה אל משה, א' קטנה היא השכינה, ובכתוב, אדם שת אָנוש, אדם עם א' גדולה, רומזת על השלמות של זכר ונוקבא יחד. ושכתוב א' קטנה, רומזת על הנוקבא לבדה, השכינה.

עוד, ויקרא אל משה, וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמור. ואוהל מועד הוא הנוקבא, הרי שהדיבור היה מנוקבא לבדה, וע"כ כתוב א' קטנה. כי אותיות קטנות רומזות על הנוקבא, ורגילות על ז"א, גדולות על אמא, או על שלמות זכר ונוקבא ביחד, שהוא רק ע"י אמא.

תרי"ג עוד, משל למלך שהיה יושב בכיסאו, וכתר מלכות עליו, הוא נקרא מלך עליון. וכשיורד והולך לבית עבדו, מלך קטן נקרא. כך הקב"ה, כל זמן שהוא למעלה על כל, מלך עליון נקרא, כיוון שהוריד בית

רבים, מפני שהכתוב מדבר בשעה שהם בזיווג. **תרכ** כי יקריב מכם קרבן לה'. כל מי שיעשה עבודה להקריב קרבן תמים, יהיה נמצא זכר ונוקבא, שיהיה נשוי אישה. זה משמע שכתוב, מכם, שיהיה נמצא במראה שלכם. כלומר, בינה אמרה לתו"מ, משה, שנקרא אדם, כי יקריב מכם, מי קרבן יהיה מכם, זכר ונוקבא, כמותכם. שיקריב להתייחד כאחד למעלה ולמטה. וע"כ אומר תחילה, קרבן לה', להתייחד ממטה למעלה. ואח"כ אומר, את קרבנכם, להתייחד ממעלה למטה.

תרכא מן הבהמה, מן הבקר ומן הצאן, תקריבו את קרבנכם. מן הבהמה, להראות הייחוד של אדם ובהמה. קרבן לה' הוא אדם, הייחוד ממטה למעלה. וממנו נמשך למטה, שהוא קרבנכם מן הבהמה. וב' ייחודים אלו מאירים ביחד. מן הבקר ומן הצאן, אלו מרכבות הטהורות. שאומר, מן הבהמה, יכולים לחשוב שמכל הבהמות, טהורות וטמאות. ע"כ חזר ואמר, מן הבקר ומן הצאן.

תרכב תקריבו את קרבנכם. הלוא את קרבנו היה צריך לומר? אלא בתחילה צריך להיות קרבן לה', ועתה קרבנכם. קרבן לה', הייחוד שנקרא אדם, שצריכים להעלות הנוקבא לזיווג שמחזה דו"א ולמעלה, הנקרא אדם. קרבנכם מן הבהמה, מן הבקר ומן הצאן, להמשיך הארת הזיווג שמחזה ולמעלה, אל התחתונים שמחזה ולמטה, כדי להראות הייחוד ממטה למעלה, וממעלה למטה. ממטה למעלה קרבן לה', וממעלה למטה קרבנכם.

תרכג בדומה למלך, שיושב בהר גבוה עליון למעלה למעלה, והכיסא נתקן על אותו ההר. והמלך היושב על הכיסא, עליון על כל. אדם המקריב מתנה אל המלך, צריך להעלותה ממדרגה למדרגה, עד שמעלה אותה ממטה למעלה, אל המקום שהמלך יושב למעלה על כל. ואז יודעים שמעלים מתנה אל המלך, ואותה מתנה היא של המלך. וכאשר יורדת מתנה ממעלה למטה, יודעים שאותה מתנה של המלך יורדת מלמעלה לאוהבו של המלך למטה.

מו"א, המקום שיש שם רשות לגלות, עולם הנגלה, ע"ש החכמה שמתגלה בה לבדה ולא בשום ספירה שלמעלה ממנה. וע"כ המילה, לאמור, סובב עליה. פירוש, לגלות מה שהיה סתום בפנים, שמגלה מה שסתום למעלה ממנה, הנבחן לפנימיות כלפי הנוקבא. וכתוב, ויביאו את המשכן אל משה. אל משה, משום שמשה ראה אותו בהר, שהקב"ה הראה לו למראה העין, כמ"ש, כאשר הִרְאָה אותך בהר. וכתוב, כמראה אשר הִרְאָה ה' את משה. לכן עתה הביאו לו את המשכן, כדי שיראה, אם הוא כמשכן ההוא, שראה.

תריז אבל למה, ויביאו את המשכן אל משה, ולמה לא הלך משה אל המשכן? אלא בדומה למלך, שרצה לבנות ארמון למטרוניתא, ציווה אל האומנים, היכל זה במקום פלוני, והיכל זה במקום פלוני, מקום אל המיטה, ומקום למנוחה. כיוון שעשו האומנים אותו, הראו אותו אל המלך. כך, ויביאו את המשכן אל משה, אדון הבית איש האלקים. וע"כ לא הלך משה אל המשכן, אלא הביאו את המשכן אליו. כיוון שנגמר ההיכל, הזמינה המטרוניתא את המלך אל ההיכל, שהזמינה את בעלה המלך להיות עימה. משום זה, ויקרא אל משה, עם א' קטנה, הנוקבא, קראה אל משה, ז"א בעלה, להיות עימה.

תריח ומשום שמשה אדון הבית, ז"א, בעלה דמטרוניתא, כתוב, ומשה ייקח את האוהל, הנוקבא, ונסה לו מחוץ למחנה, מה שאין רשות לאדם אחר לעשות כן.

תריט וידבר ה', מדרגה אחרת עליונה, בינה. כי, ויקרא, הנוקבא. אל משה, ת"ת. וידבר ה', בינה. ואז שנודמן משה להיכנס אל הנוקבא, פתח הבינה ואמר, אדם כי יקריב מכם קרבן, כי בינה המדבר. מהו אדם כאן? היה די שיאמר, כי יקריב מכם קרבן, או איש כי יקריב? אלא כשנתחברו השמש והלבנה, תו"מ, פתח הבינה ואמר להם, אדם. ונקראו אז שניהם אדם, בלשון יחיד, כמ"ש, שמש ירח עמד, ואינו אומר עמדו, לשון

תרכו כך בתחילה, אדם עולה במדרגותיו ממטה למעלה, ואז נקרא, קרבן לה'. מן הבהמה, מן הבקר ומן הצאן, יורד במדרגותיו ממעלה למטה, ואז נקרא קרבנכם. ובשביל זה כתוב, אכלתי יערי

עם דיבשי, שתיתי ייני עם חלבי. כלומר, אדם וקרבן לה', כי הקב"ה אומר, אכלתי יערי עם דיבשי, שתיתי ייני עם חלבי. איכלו ירעים, מן הבהמה, מן הבקר ומן הצאן. ואז, תקריבו את קרבנכם.

אוסרי לגפן עירה

רק נאסר, כמו גפן. כי נאסר היא רק להכנעה, אבל כאן נעקרה הקליפה לגמרי.

תרל כיבס ביין לבושו וברם ענבים סותו. כובס צריך לומר, כי כיבס לשון עבר. אלא כיבס, מיום שנברא העולם, זהו מלך המשיח, הנוקבא, שע"י הדין, הנעשה ברשעים, הממשיכים הארת השמאל ממעלה למטה, הייתה מכבסת את הלבוש שלה, שהם הצדיקים המלבישים את הנוקבא, שרואים הדינים ומטיבים מעשיהם. וזהו מיום שנברא העולם. ע"כ אומר, כיבס, לשון עבר. ביין, שמאל, גבורה דו"א. וברם ענבים, שמאל למטה, השמאל דנוקבא. שע"י ב' גבורות הללו, של ז"א ושל הנוקבא, היא מכבסת לבושה. ועתיד מלך המשיח, הנוקבא, לשלוט למעלה על כל כוחות אחרים של העמים עובדי עבודה זרה. ולשבור מעוזם מלמעלה ומלמטה.

תרלא כיבס ביין לבושו. כמו יין המורה שמחה, כמ"ש, יין המשמח אלקים ואנשים, וכולו דין. כן מלך המשיח, הנוקבא, המראה שמחה לישראל, שממשיכים אותו בשיעור הקדושה, וכולו דין לעמים עכו"ם, הממשיכים יותר מכשיעור. כמ"ש, רוח אלקים מרחפת על פני המים, זהו רוחו של מלך המשיח, שמרחפת הנה והנה, לדין ולרחמים. ומיום שנברא העולם מכבס לבושו ביין העליון.

תרלב כתוב אח"ז, הכלילי עיניים מיין ולבן שיניים מקלב. הכלילי עיניים מיין, יין העליון, הארת השמאל מבינה, אשר התורה, הנוקבא, כשהיא משכרת, כלומר, משפיעה דינים לאותם הממשיכים אותו ממעלה למטה, היא שותה ממנו, שמטעם זה נבחנת

פתח אותו הילד ואמר, אוסרי לגפן עירה ולשורקה בני אתונו. כתוב, אוסרי עירה, הלוא אסר עיר צריך לומר? אלא שיש לתינוקות של בית רבן להישמר מהחץ של הקליפה עיר, והשם הקדוש י"ה נכלל שם, כדי להכניעו, כלומר, הי' של אוסרי והה' של עירה.

תרכז וכמו שכאן נרמז השם הקדוש, נרמז בכתוב, ולשורקה בני אתונו. ולשורק בן צריך לומר. שורק, כמ"ש, ואנוכי נטעתך שורק, בלי ה'. בן, כמ"ש, בן אתונות, בלי י'. למה אומר כאן, שורקה, ולמה, בני?

תרכח אלא כמו שיש שם הקדוש להכניע לקליפה עיר, יש ג"כ שם הקדוש להכניע כוח קליפה חמור, אתון, שהוא הי' של בני והה' של ולשורקה. כי לולא השם הקדוש שנרמז כאן, היו ב' הקליפות האלו מחריבים העולם. וע"כ ניתן י"ה בכוח זה וי"ה בכוח זה, לשמור את העולם מהם, ולשמור את האדם, שלא ישלטו עליו בעולם.

תרכט גפן, זה כנסת ישראל. ונקראת גפן, כמו שגפן אינה מקבלת עליה נטיעה אחרת, כן כנסת ישראל אינה מקבלת עליה אלא את הקב"ה, ובשביל כנסת ישראל נכנעים לפניו כל כוחות אחרים, עיר וחמור, ואינם יכולים להרע ולשלוט בעולם. וע"כ הטיל הכתוב את השם הקדוש י"ה ביניהם, בעיר, ובחמור. שבעיר כתוב י"ה, אוסרי לגפן עירה, ובחמור כתוב י"ה, ולשורקה בני אתונו. בני אתונו, שנעקר בשביל שורק הזה, כנסת ישראל. כי אינו אומר כאן, ולשורקה אוסרי בני אתונו, כמ"ש, אוסרי לגפן עירה. ולא שבני אתונו נעקר לגמרי מכוח שורקה. ולא

הבינה שדינים מתעוררים ממנה. ולכן שיניים מתקל, תושב"כ, ז"א, שמקבל חסדים, חלב. כי התורה נקרא יין וחלב. תושב"כ, ז"א, חלב, ותשבע"פ, הנוקבא, יין. יין מקובל מבינה, חלב מקובל מאבא.

תרלג) כתוב, ויין ישמח לבב אָנוש להצהיל פנים משמון. ממקום שנקרא שמן, אבא. ההתחלה של היין הוא שמחה, מקום שכל השמחות יוצאות משם, הבינה. וסופו, כשהוא מתפשט אל הנוקבא, דין, משום שהסוף שלו מקום הקיבוץ של כל הספירות, הנוקבא, משום זה היא נקראת כנסת ישראל, מקום כינוס דו"א, דין, ובו נידון העולם. כי הדין שבנוקבא הוא סיבה שיתקבצו בה כל הספירות דו"א, כי מתוך כך היא צמאה לחסדים. וע"כ, כיוון שהתחלה של היין הוא שמחה, וסופו דין, משום זה, להצהיל פנים משמון, ממקום שכל השמחות יוצאות משם. כי כדי להמשיך השמחה ביין, כמו שהיה בבינה, היא ממשיכה חסדים מאבא, הנקרא שמן. וע"י זה מתבטלים כל הדינים שבה, ומשיגה ג"ר, הנקראות פנים. כמ"ש, להצהיל פנים משמון.

תרלד) ולחם לבב אָנוש יסעד. לחם שאומר כאן, לחם מסעיד את העולם, החסדים הנמשכים מחג"ת דו"א. ואם תאמר, שבו לבדו תלוי סעד העולם, אינו כן, אלא צריכים גם ליין, הארת חכמה, כי לילה בלי

יום אינו נמצא, אלא יום, ז"א, ולילה, נוקבא, צריכים להיות מחוברים יחד. וע"כ צריכים ללחם, מז"א, וליין, מנוקבא, ששניהם יחד מסעידים את העולם. ואינו צריך להפריד אותם, ולהמשיך לחם לבד מז"א בלי הנוקבא. ומי שמפריד אותם, ייפרד מחיים. כמ"ש, למען הודיעך, כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, משום שאין צריכים להפריד ביניהם.

תרלה) אבל דוד אומר, ולחם לבב אנוש יסעד. ולחם, ו' גוסף בו, כמו והויה, שתוספות ו' מרבה את הנוקבא, כי כל מקום שכתוב, והויה, פירושו, הוא ובית דינו, הנוקבא. אף כאן, הו' שבמילה, ולחם, מרבה את הנוקבא. וע"כ הכל נמצא ביחד בזיווג.

תרלו) מי שמברך על המזון, לא יברך על שולחן ריק. וצריך הלחם, שפע ז"א, ימין, להימצא על השולחן, הנוקבא, שמאל. וכוס יין, שפע הנוקבא בימין, הרומז על ז"א, כדי לקשר שמאל בימין, שיכללו יחד, והלחם, ימין, יתברך מהם מזיווג עם שמאל, ויתקשר בהם, ויהיה הכל קשר אחד, לברך את השם הקדוש כראוי. כי לחם, ימין, מז"א, נקשר ביין, משמאל, מנוקבא, ויין, משמאל, יתקשר בימין, ביד ימין הרומז אל ז"א, שבוה נכללה החכמה בחסדים והחסדים בחכמה. ואז הברכות שורות בעולם, והשולחן, הנוקבא, נשלם כראוי.

מהאוכל יצא מאכל

תרמא) אע"פ שכל הספירות הן אחד, לולא דין הקשה שבשמאל דו"א, לא היה יוצא דבש, שפע הארת השמאל שבנוקבא, המקובל משמאל דו"א. דבש זה תשבע"פ, הנוקבא, שכתוב עליה, ומתוקים מדבש ונופת צופים. לפי זה, מעוז, זהו תושב"כ, כמ"ש, ה' עוז לעמו ייתן, ז"א. יצא מתוק, זהו תשבע"פ, הנוקבא, שבה הדבש.

תרמב) הקב"ה הוא עם ההולכים אחר התורה, יורשים אותה, הם ובניהם לעולם,

תרמו) מהאוכל יצא מאכל ומעוז יצא מתוק. מהאוכל, מצדיק, כמ"ש, צדיק אוכל לשובע נפשו. צדיק, יסוד, אוכל, השפע מכל ספירות דו"א. לשובע נפשו, לתת שובע לאותו מקום שנקרא נפשו של דוד, הנוקבא. מהאוכל יצא מאכל, כי לולא אותו צדיק, לא היה יוצא מזונות לעולם. והעולם, הנוקבא, לא היה יכול להתקיים. ומעוז יצא מתוק, יצחק שבירך את יעקב, כמ"ש, מטל השמים ומשמני הארץ.

כמ"ש, ואני זאת בריתי.

תרמוג זבולון לחוף ימים ישכון והוא לחוף אונייות וירכתו על צידון. כמ"ש, תגור חרבך על ירך, גיבור הודף והדרף. האם זהו הוד והדר לחגור כלי זיין ולהתאזר בזה, הרי מי שעוסק בתורה, ועורך מלחמתה של תורה, ומתאזר בה, זהו שבה?

תרמד אלא עיקר אות ברית קודש נתן הקב"ה ורשם אותו בכני אדם, כדי שישמרו אותו, ולא יפגמו את רושם של המלך. ומי שפוגם אותו, עומד לנגדו חרב נקמת נקם ברית, לנקום נקמת ברית קודש, שנרשם בו, והוא פגם אותו.

תרמה ומי שרוצה לשמור ברית קודש, יתאזר ויתקן עצמו וישם כנגדו, שהיצה"ר יתקיף אותו, את חרב הזו הנמצאת על ירך, להפרע ממי שפוגם מקום המכונה ירך. וזהו,

חגור חרבך על ירך גיבור. גיבור, שמנצח את יצה"ר, הודף והדרף.

תרמו חגור חרבך על ירך גיבור. מי שיוצא לדרך יתקן את עצמו בתפילה לאדונו, ויתאזר בצדק, מלכות, חרב עליונה, בתפילות ובקשות, מטרם שיוצא לדרך, ככתוב, צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.

תרמוז זבולון יצא תמיד לשבילים, למנעולא, ואורחות, מפתחא. וערך מלחמות, והתאזר בחרב העליונה, הנוקבא מבחינת הדינים שבהארט השמאל שלה. בתפילות ובקשות, מטרם שיצא לדרך. ואז ניצח העמים והתגבר עליהם. הרי יהודה התתקן בחרב הזו, לערוך מלחמות ותיקונים, כי הוא מלכות, ולמה זבולון? י"ב שבטים כולם תיקון מלכות, שגם זבולון בחינת מלכות.

שני תיקונים של הנוקבאות [תרי' תקוני' דנוקי']

שזכה לזה. כי מיום שנברא העולם, לא הייתה נמצאת מיטה שלמה, כמו מיטתו של יעקב. הנוקבא, מיטה, שכל שלמותה לקבל כל התיקונים שבנוקבא העליונה, וזה נשלם בי"ב שבטים של יעקב, כי בתיקון י"ב נעשתה הנוקבא התחתונה בכל השלמות, כמו נוקבא העליונה.

ובשעה שרצה להסתלק מן העולם, היה שלם בכל צדדיו. אברהם, חסד, מימינו. יצחק, גבורה, משמאלו. הוא, ת"ת, באמצע. השכינה הייתה לפניו, השלמות של ד' רגלי הכיסא העליון, שכל אחד מחוג"ג תו"מ הללו כלול מג', והם י"ב. והבינה עליהם מלמעלה. כיוון שראה יעקב את זה, קרא לבניו ואמר להם, היאספו, כדי שיימצא התיקון למעלה ולמטה, כי י"ב בניו היו התיקון של נוקבא תתאה, כמו הי"ב של יעקב לנוקבא עילאה. ונמצא עתה, שנשלמו ב' הכיסאות, העליון והתחתון.

תרנ שני תיקונים נמצאים שם, עליון ותחתון, כדי שיהיה הכל שלם, כדי שהנוקבא

תרמח שני תיקונים של הנוקבאות, אמר שלמה בשה"ש, אחד לרוצה העליונה, יוכל, בינה. ואחד לכלה, שנת השמיטה, הנוקבא. תיקון למעלה, בבינה, ותיקון למטה, בנוקבא. מעשה בראשית ג"כ באלו ב' מקומות, שבכל דבר הייתה עשייה אחת למעלה בבינה, ועשייה אחת למטה בנוקבא. וע"כ מתחילה התורה באות ב', שרומזת על ב' נוקבאות הללו. והעשייה שלמטה דומה בשלמותה לעשייה של מעלה. אבא עשה עולם העליון, בינה, וז"א עשה עולם התחתון, הנוקבא. שני תיקונים של הנוקבאות שאמר שלמה, למעלה ולמטה, בתיקון העליון של השם הקדוש, בינה, ולמטה בתיקון התחתונה, הנוקבא, כעין התיקון של מעלה, שבבינה. כלומר, שכל התיקונים שעשה בנוקבא עליונה, המשיכם אל נוקבא התחתונה, שבוה נשלמה ונעשתה נוקבא תחתונה, מלכות, כמו הנוקבא העליונה, בינה.

תרמט אשרי חלקו של יעקב הקדוש

תו"מ שמחזה ולמעלה דו"א? כי ג"ר, חב"ד דו"א, סתומות, ונו"ה שמחזה ולמטה, ג"כ סתומות, מטעם שכל הארתם חכמה, ואינה בו"א, כי בו"א מאירים רק חסדים. ולפיכך אנו מחשבים בו"א רק חג"ת, עם המלכות המחוברת בהם. ותיקון זה סתום, שאין בו חכמה, מ"מ הוא מגולה, שהחסדים נמשכים מאוירא דכיא שבאו"א עילאין, שהם חשובים מחכמה.

תרנא תיקון אחר תחתון של הכלה, הנוקבא, שאמר שלמה בשה"ש, נתגלה יותר, כי כאן מאירה הארת החכמה, תיקון ב"ב שבטים שתחתיה ותיקון הגוף שלה, ד' הספירות חו"ג ונו"ה, שבכל אחת ג' קשרים והם י"ב, והנוקבא, הת"ת שבהם, עליהם מלמעלה.

תהיה שלמה כבינה. תיקון העליון סתום ומגולה, כי הוא תיקון של יובל, בינה, שאמר שלמה בשה"ש. הראש, ג"ר דו"א, סתום ולא נתגלה, ואינו צריך להתגלות, כי ראש דו"א בחב"ד נתקנו. הורועות והגוף, חג"ת, המה נתגלו. השוקיים, נו"ה, סתומים ואינם מגולים, משום שהנבואה, השפע של נו"ה, אינה שורה אלא בא"י, הנוקבא. כלומר, ששפעם מתגלה בנוקבא, הארת חכמה, השייכת לה ולא לדו"א. ותיקון זה הוא סתום ומגולה.

תיקון העליון דבינה, הוא ע"י התיקון של ד' רגלי הכיסא, חו"ג תו"מ דו"א שמחזה ולמעלה, שכל אחד נחלק על ג' קווים והם י"ב. למה מחשבים רק ד' הספירות חו"ג

מתתקן ב"ב בשני עולמות [מתקנא ב"ב בתרין עולמין]

רוחות העולם. ג' שבטים לזרוע הימנית, חסד. ג' שבטים לזרוע השמאלית, גבורה. וג' שבטים לירך הימנית, נצח. ג' שבטים לירך השמאלית, הוד. גוף השכינה, הת"ת שלה, עליהם, כמ"ש, והים עליהם.

תרנד מהו הטעם, שיש ג' שבטים לזרוע וכן ג' שבטים לכולם? יש ג' קשרים בזרוע הימנית שבגוף תחתון, ג' בשמאלית, ג' בירך הימנית, ג' בירך השמאלית, ונמצאים י"ב ומחברים עם הגוף, כעין שלמעלה. י"ב שבטים, חו"ג נו"ה של הנוקבא, שבכל אחת ג' קשרים, והם י"ב. וגוף הנוקבא, ת"ת שלה, מחובר עימהם מלמעלה. כמ"ש, כל אלה שבטי ישראל שנים עשר, וזאת אשר דיבר להם אביהם. הנוקבא נקראת זאת, משום שבה נשלם החשבון. כמ"ש, והים עליהם מלמעלה, שהוא הנוקבא. הרי שי"ב השבטים מחברים עם גוף הנוקבא, אשר עליהם.

תרנה חג"ת נהי"מ דראש הנוקבא, הם שבעה עיני העדה, כמ"ש, שבעה עיני ה'. ולהיותם מוחין דחכמה מכונים עיניים. והם שבעים סנהדרין, שכל אחד מחג"ת נהי"מ

תרנב ויעש את הים, עומד על שני עשר בקר. הים הזה מתתקן ב"ב בשני עולמות, בעולם העליון, בינה, ובעולם התחתון, הנוקבא. ב"ב למעלה, המרכבות הממונים למעלה, חו"ג תו"מ שלמעלה מחזה דו"א, שכל אחד כלול משלושה והם י"ב. והבינה רוכבת עליהם מלמעלה. וע"כ נקראים חו"ג תו"מ מרכבות. ב"ב למטה, י"ב השבטים, חו"ג נו"ה דנוקבא, שכל אחד כלול משלושה והם י"ב. והנוקבא, הת"ת שבה, רוכבת עליהם. כיוון שראה יעקב תיקון העליון, חג"ת, וראה השכינה עומדת לנגדו, המלכות, ד' רגלי הכיסא העליון, רצה להשלים התיקון, קרא אל י"ב בניו ואמר להם, היאספו, התקינו עצמכם להשלים האמונה, הנוקבא, שיתקנו את עצמם בתיקון של י"ב של הנוקבא, ותהיה הנוקבא בכל השלמות, כמו הנוקבא של מעלה, בינה, ויושלים התיקון.

תרנג שלושה פונים צפונה ושלושה פונים ימה ושלושה פונים נגבה ושלושה פונים מזרחה והים עליהם. י"ב שבטים בד' דגלים בד' רוחות, ג' שבטים לכל צד לד'

מאורות חברו, ונמצאו שהם י"ב, וגוף של הבינה עליהם.

ועניין הלוואה פירושו, כי אחר שהימין, חסדים, נשלם מהתכללות החכמה שבשמאל, מחזיר לו הארתו, ונשאר באור חסדים. וכן השמאל מחזיר החסדים לימין אחר שנשלם על ידיהם, ונשאר בחכמה. ונמצא מה שנתנו זה לזה, אינו אלא הלוואה על מנת להחזיר. וע"כ כל עומד על י"ב, ואפילו הבינה. כי שש הספירות חג"ת נה"י שבה נכללים זה מזה, ויש חג"ת נה"י בצד ימין, וחג"ת נה"י מצד שמאל. ולא משום תיקון הפירוד כמו בנוקבא. הגוף הוא יעקב, ת"ת, ולא בינה, שהוא ראש ולא גוף. ואיך יתכן שהבינה, שהוא מעל י"ב, הוא גוף? אלא ראש וגוף עומדים ביחד, שנכללים זה מזה, וע"כ יש בחינת ת"ת גם בראש בבינה.

תרס"ג יש ג' קשרים שבזרוע הימנית, חסד חסדים, שכל הג' הם חסד. וג' קשרים שבזרוע השמאלית, גבורה גבורות, ג' גבורות. וג' קשרים בירך הימנית, נצח נצחים, ג' נצחים. וג' קשרים בירך השמאלית, הוד הודות. הרי ביחד י"ב, והגוף, ת"ת, עומד עליהם, הרי י"ג. כי ב"ג מידות מתבאר התורה, י"ג מידות של רחמים, הנמשכים מ"ג תי"ד דא"א. והכל אחד, שאין שם פירוד. ונמשכים ממעלה למטה בייחוד, מ"ג תי"ד דא"א, ומשם ל"ג דבינה, ומשם ל"ג דז"א, עד אותו מקום העומד על פירוד, הנוקבא.

תרס"א ז' עיניים עליונות, ז"ס חג"ת נה"י"ם דמוחין דחכמה. כמ"ש, עיני ה' המה משוטטים. הם זכרים, דז"א. כי מקום הזכר הוא. ושכתוב, ה' עיניו משוטטות, הם בתיקוני השכינה למטה, מקום הנוקבא. שבע העיניים העליונות, בין של הזכר ובין של הנוקבא, הן כנגד הכתוב, לך ה' הגדולה, חסד, והגבורה, והתפארת, והנצח, וההוד, כי כל, יסוד, בשמים וארץ. וכמ"ש, לך ה' הממלכה, מלכות, משלים לכל קצה מו"ק חג"ת נה"י.

תרס"ב השערות שבזו"ן הן גבורות,

האלו כלול מע"ס, והם ע'. השערות הנמשכות מן הראש הזה, הם כמ"ש, כל הפקודים למחנה יהודה מאת אלף ושמונים אלף וששת אלפים וארבע מאות לצבאותם. וכמ"ש, כל הפקודים למחנה ראובן, וכן לכולם, שכל המספרים האלו הם בחינות שערות של הנוקבא.

תרנ"ו במצרים, בשעת הסתלקותו של יעקב מן העולם, שהשלמות הייתה נמצאת באותה שעה, איפה היו כל אלו הפקודים של המחנות, בחינות שערותיה של הנוקבא? אם לא היו שם, הרי הנוקבא הייתה מחוסרת או משלמותה, שהם השערות? ודאי ע' נפש היו, בביאתם למצרים, כנגד המוחין דע' סנהדרין. וכל אלו שהולידו ב"י שנים, שיעקב חי בארץ מצרים, לא היה להם חשבון מחמת ריבויים, כמ"ש, ובני ישראל פרו וישרצו ויעצמו במאוד מאוד. והם היו בחינות שערות של הנוקבא. והם היו בשעת הסתלקות יעקב מן העולם. וע"כ לא היה חסר כלום מן השלמות, אשרי חלקו של יעקב השלם, שנשלם למעלה ולמטה.

תרנ"ח תיקון העליון שבבינה כולו אחד, לא היה בו פירוד, כמו בתיקון דתחתון, שבנוקבא. כמ"ש בנוקבא, ומשם ייפרד והיה לארבעה ראשים. כי בנוקבא יש פירוד. ואע"פ שיש בה פירוד, כשמסתכלים בדברים, הכל עולה לאחד, כי גם הפירוד שבה חוזר ומתתקן ע"י התיקון של י"ב, ואז גם היא כולה אחד. משא"כ הבינה, שלא היה בה פירוד מעולם, אינה צריכה לתיקון י"ב, שיתקן אותה.

תרנ"ט אבל תיקון של העליון, של היובל, בינה, עומד ג"כ על י"ב, כמו התחתון, הנוקבא. ואע"פ שהוא אחד, שלא היה בו פירוד מעולם, הנה אחד הזה משלים לכל צד, שהאחד שבספירות של צד ימין משלים לצד שמאל, והאחד שבספירות שבצד שמאל משלים לצד ימין. ונמצא, שאלו ו"ק עליונות חג"ת נה"י שבבינה, הם י"ב. כי כל אחד מחג"ת נה"י מלווה לחברו מאורותיו, ונכלל

המאזניים, ימנית ושמאלית, בעליונה, בינה, ובתחתונה, הנוקבא. ושלמה המלך ביאר אותן ב' הנוקבאות בשה"ש. משא"כ במוחין דשערות, שאין צריכים לפרש אותן, כי אין מספר. עכ"ז שניהם צריכים, שע"י ב' מיני מוחין האלו באה השלמות. אשרי חלקם של הצדיקים, שיודעים דרכי הקב"ה, ובמוחין דמספר נתגלה הכל ליודעי דין ומשפט.

כמ"ש, מי ימלל גבורות ה'. אע"פ שהשערות גבורות, מ"מ נמשכים על ידיהם החסדים, שאין להם מספר, שעליהם כתוב, חסדי ה' כי לא תמנו. ותיקונים אלו עולים למקום אחר, למוחין שאין להם חשבון. ואעפ"י שבמוחין דחשבון, שהם שבעה עיני ה', נאמר בו יותר, ועלה במשקל, כלומר, בקו אמצעי, המכריע בין ב' כפות

זבולון לחוף ימים ישכון

קו אמצעי, המיוחד ימין ושמאל, והוא ממרק ומבשם וממתיק הדינים דשמאל, שהם מרים, עם החסדים שבקו ימין. ואם לא היה מלח, לא היה נמשך קו אמצעי, ולא היה יכול העולם לסבול את המרירות. כמ"ש, כי כאשר משפטיך לָאָרֶץ צדק למדו יושבי תבל. משפט ת"ת, קו אמצעי שמחזה ולמעלה, שהדינים שבמסך שבו נקראים מלח. צדק דינים המרים שבמלכות. כשהמשפט, מלח, הוא לארץ, הנוקבא, אז צדק למדו, שיוכלו לקבל המרירות שבצדק. וכמ"ש, צדק ומשפט מכון כיסאך, שהצדק נשלם ע"י המשפט, המלח.

תרסז ומלח הוא ברית, יסוד, קו אמצעי, שמחזה ולמטה, שהעולם, הנוקבא, מתקיים עליו. כמ"ש, אם לא בריתי יומם ולילה, חוקות שמים וארץ לא שמת. ומשום שעליו יוצא קו האמצעי, יסוד, נקרא המלח ברית אלקיך, כי היסוד ברית, וקוראים אנו ים המלח, שהים, הנוקבא, נקראת ע"ש המלח הממתק אותו.

תרסח כמ"ש, כי צדיק ה' צדקות אָהַב. זהו מלח, יסוד, בים, במלכות. כי צדיק הוא יסוד, צדקות הוא מלכות. ומי שמפריד אותם, גורם לעצמו מיתה. וע"כ כתוב, לא תשבית מלח ברית אלקיך מעל מנחתך. שלא תפריד את היסוד, מלח, מעל המנחה, הנוקבא. וזה בלא זה אינם הולכים.

תרסט הים אחד ונקרא ימים בכתוב, זבולון לחוף ימים ישכון, משום שמקום יש

תרסג זבולון ויששכר עשו ביניהם תנאי, יששכר ישב ויהגה בתורה, זבולון יצא ויעסוק במסחר, ויתמוך ביששכר. כמ"ש, ותומכיה מאושר. והיה יורד בימים לעשות מסחר. וחלקו היה כן, כי הים היה נחלתו.

תרסד משום זה קורא לו ירך, כמ"ש, וירכתו על צידו, כי דרכו של ירך לצאת ולבוא, כמ"ש, שמח זבולון בצאתך ויששכר באוהליך.

זבולון לחוף ימים ישכון, באלו יורדי הים, לעשות מסחר. אע"פ שרק ים הגדול היה בנחלתו, מ"מ כתוב, ימים, משום שבין שני ימים היה שורה, בין ים הגדול לים כנרת. אלא שנחלתו לא הייתה מתפשטת עד כנרת.

תרסה כל סוחר שאר הימים, היו מחזרים אחר סחורות בים שלו. ע"כ כתוב, לחוף ימים, לשון רבים. וירכתו על צידו, הלוא גבול צידו היה רחוק מגבול זבולון? הירך שלו מגיע על גבול צידו, רצועה צרה של קרקע, כעין ירך, היה נמשך מחלקו של זבולון, ומגיע עד הגבול של צידו, ובדרך זה הגבול של זבולון נמשך לגבול צידו. ומקום מסחר היה שם, כי כל הסוחרים הולכים ושבים עם סחורותיהם למקום ההוא.

תרסו וכתוב, ולא תשבית מלח ברית אלקיך מעל מנחתך, על כל קרבנך תקריב מלח. למה מלח חשוב כל כך? משום שהוא ממרק ומבשם את המר להטעים אותו. כי מלח דינים, אשר במסך דחיריק, שעליו יוצא

סימן של יהושע, מלכות, יהיה אצלך, משום שממשלת הלבנה עתה.

תרעד כל בניו של יעקב י"ב שבטים היו, ונסתדרו למטה כעין של מעלה, כ"ב קשרים שבחו"ג נו"ה דנוקבא. ולמה הקדים תמיד בברכות את זבולון לפני יששכר, והרי יששכר עסק בתורה, והתורה מקדימים בכל מקום, לכל דבר, ולמה בברכות הקדים את זבולון?

תרעה זבולון זכה שיקדימוהו ליששכר בברכות, משום שהוציא לחם מפיו ונתן לפיו של יששכר. מכאן, מי שמפרנס לבעל תורה, מקבל ברכות ממעלה ומלמטה. ולא עוד אלא שזוכה לשני שולחנות, מה שאינו זוכה אדם אחר. זוכה לעושר שיתברך בעוה"ז, וזוכה שיהיה לו חלק בעוה"ב. כמ"ש, זבולון לחוף ימים ישכון, והוא לחוף אוניות. כיוון שכתוב לחוף ימים, למה כתוב עוד, לחוף אוניות? אלא לחוף ימים, בעוה"ז, לחוף אוניות בעוה"ב. כמ"ש, שם אוניות יהלכון, שנאמר על ים גדול ורחב ידיים, הבינה, עוה"ב, כי שם השפע של עוה"ב.

בים, שהוא מים זכים, ומקום שיש בו מים מתוקים, ומקום שיש בו מים מרים. ומשום שיש מקומות משונים, נקרא ימים. וע"כ כתוב, לחוף ימים. כל שבט, כל אחד הוא קשר אחד מאלו הקשרים שמתחברים בגוף הנוקבא. משום זה יש מקומות משונים בנוקבא, שנקראת ים, לפי השבט המיוחס שמה. וע"כ נקראת הנוקבא ימים, לשון רבים.

תרעב כתוב ברקב, ונתתם לי אות אמת, והחיייתם את אבי ואת אימי. היא רצתה סימן החיים, כמ"ש, והחיייתם את אבי ואת אימי. ואמרה, שסימן החיים אינו שורה אלא באות אמת, שזהו אות ו' של הויה, ת"ת, משום שבו שורים חיים. סימן של משה רצתה, ת"ת, ולמה נתנו לה תקוות חוט השני, כמ"ש, את תקוות חוט השני הזה תקשרי, שהוא סימן של יהושע, מלכות?

תרעג אלא הם אמרו, משה הרי נפטר מן העולם, כי נאסף השמש, ת"ת, משה. והרי הגיע זמנה של הלבנה למשול. ע"כ סימן הלבנה, מלכות, הוא תקוות חוט השני,

השבעתי אתכם בנות ירושלים

ועושים שלום ביניהם בקו אמצעי, היוצא על מסך דחיריק, כן נשמות הצדיקים עולים למ"ן לז"א ונוקבא, ונעשות להם קו אמצעי, ועושות שלום ביניהם. וע"כ נאמר, שהנוקבא משביעה את הנשמות להגיד ולהודיע למלך, ז"א, את אהבתה, בשביל להתרצות עימו, שיעלו למ"ן ויהיו לקו אמצעי, העושה שלום בין ב' קווים ימין ושמאל, ז"א ונוקבא.

תרעה ובמה מודיעות הנשמות אהבת הנוקבא אל המלך? החיוב הוא על האדם, לייחד את השם הקדוש, הנוקבא, בז"א, בפה בלב ובנפש. ולהתקשר כולו בזו"ן, שיעלה למ"ן אליהם, כשלהבת הקשורה בגחלת. ובאותו הייחוד שעושה גורם, שיתרצה המלך עם המלכה, ומודיע אל המלך את

תרעו השבעתי אתכם בנות ירושלים, אם תמצאו את דודי, מה תגידו לו, שחולת אהבה אני. מי הוא קרוב יותר אל המלך מכנסת ישראל, הנוקבא? והיא אומרת להם, אם תמצאו את דודי, מה תגידו לו? אלא, בנות ירושלים, הן נשמות הצדיקים, שהן קרובות אל המלך תמיד, ומודיעות אל המלך בכל יום שלומה של המטרוניתא, הנוקבא.

תרעז בשעה שהנשמה יורדת לעולם, כנסת ישראל, הנוקבא, באה עליה בשבועה, שתגיד למלך ותודיע לו את אהבתה אליו, בשביל להתרצות עימו.

כי ז"א קו ימין, הנוקבא קו שמאל. וב' הקווים ימין ושמאל במחלוקת. וכמו שזו"ן עולים למ"ן לב' קווי הבינה, ישסו"ת,

לצד זה, וג' לצד זה, וכן לארבע זוויות. ג' קשרים בחסד, ג' קשרים בגבורה, ג' קשרים בנצח, ג' קשרים בהוד. וגוף הנוקבא עליהם. ואז נקראים חיה, כמ"ש, היא החיה אשר ראיתי תחת אלקי ישראל. ונקראים בנות ירושלים, משום שירושלים, הנוקבא, עומדת עליהם. והם מעידים עדות למלך על אהבתה של כנסת ישראל. כי אומרת להם, אם תמצאו את דודי, מה תגידו לו, שחולת אהבה אני. וכמ"ש, שבטי יה עדות לישראל. שאומרים עדות לישראל, לז"א, על אהבתה של הנוקבא. אשרי חלקם של ישראל, שיודעים דרכיו של הקב"ה.

אהבתה אותו. שעם עליית הנשמה למ"ן לז"א, נעשית קו אמצעי ביניהם, ועושה שלום ומייחדת אותם זה עם זה.

תרעט בנות ירושלים הן י"ב השבטים, י"ב הקשרים בחו"ג ונו"ה, שגוף הנוקבא עומדת עליהם. ירושלים, הנוקבא, עומדת על י"ב הרים. ומי שאומר על ז', אינו אומר על צד השלמות. ואע"פ שהכל אחד, יש בה שבעה בחינות חג"ת נהי"מ. ויש בה ד' בחינות חו"ג תו"מ. ויש בה י"ב בחינות, י"ב הקשרים. והכל אחד. אלא שהם מדרגות מיוחדות בה, וי"ב היא השלמות. **תרפ** ירושלים עומדת על י"ב הרים, ג'

יששכר חמור גרם

התעוררות קדושה מתעוררת בעולם. **תרפד** אשרי חלקו של אותו אדם, שקם ממיטתו באותה שעה, ועוסק בתורה. כיוון שהוא פותח בתורה, כל אלו מיני מזיקים הרעים, מכניס אותם בנקבי תהום הגדול, ומכניע קליפת החמור, ומוריד אותו בבקיעים שמתחת העפר, בוהם הפסולת והזבל המקובץ שם.

תרפה משום זה, יששכר, שהיה עיסקו בתורה, הכניע את קליפת החמור, והורידו. ומה שהיה החמור, גרם המעלות, כמ"ש, חמור גרם. שהיה עולה להזיק העולם, והנה עתה, שם מדורו, בין המשפתיים, בין האשפות, בין הזוהמות של בקיעי העפר. יששכר, ע"י עסק תורתו, השפיל קליפת חמור גרם, ועשהו, רובץ בין המשפתיים, שהורידו לבקיעים שבאדמה, בין האשפות אשר שם.

תרפו וירא מנוחה כי טוב, זו היא תושב"כ. ואת הארץ כי נצמה, זו היא תשבע"פ. ויט שכמו לסבול, לסבול עול תורה, ולהידבק בה ימים ולילות. ויהי למס עובד, להיות עובד אל הקב"ה, ולהידבק בו, ולהחליש את עצמו מרוב עיסקו בתורה.

תרפא יששכר חמור גרם, רובץ בין המשפתיים. ואם נקרא חמור, מפני שעסק בתורה, למה לא ייקרא לו סוס, או אריה, או נמר? משום שהחמור מקבל עליו משא, ואינו בועט באדונו כשאר בהמות, ואין בו גבהות הרוח, ואינו דואג לשכב במקום מתוקן. אף יששכר, שעיסקו בתורה, מקבל עליו המשא של התורה, ואינו בועט בהקב"ה, ואין בו גבהות הרוח, כחמור שאינו דואג לכבודו, אלא לכבוד אדונו. ע"כ רובץ בין המשפתיים, כמ"ש, ועל הארץ תישן, וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל.

תרפב כמ"ש, לדוד, ה' אורי וישעי ממי אירא. כמה חביבים הם דברי תורה, כמה חביבים הם אותם שעוסקים בתורה לפני הקב"ה. כי כל מי שעוסק בתורה, אינו מפחד ממזיקי העולם, נשמר הוא למעלה, נשמר למטה. ולא עוד, אלא שמכניע כל המזיקים שבעולם ומורידם לעמקי תהום רבה.

תרפג שבא הלילה, הפתחים של מעלה נסתמים, וכלבים וחמורים שורים ומשוטטים בעולם, וניתן רשות למזיקים להשחית, וכל בני העולם ישנים במיטותיהם, ונשמות הצדיקים עולות ומתענגות למעלה. כשמתעורר רוח צפון, מתחלק הלילה,

כיסאות שלמטה. וב' כיסאות שנפלו, הם הנוקבא שלמעלה מחזה והנוקבא שלמטה מחזה.

תרצ כאשר צדיקי אמת עוסקים בתורה, כל הכוחות של שאר העמים, ושאר הצבאות, וכל הכוחות והצבאות שלהם, נכנעים ואינם שולטים בעולם. וישראל נועדים לעמי העולם, שעמי העולם מומינים את ישראל, להעלות אותם לראש על כל העמים. שזה עניין יששכר, יש שכר. ואם לא, קליפת חמור גרם לישראל ללכת בגלות, וליפול בין העמים, שישלטו עליהם, משום, וירא מנוחה כי טוב, שראה התורה, שהיא טובה ומתוקנת לפניו, ויכול להשתכר על ידה, כמה טובות וכמה חמודות, והוא היטה דרכו, שלא לסבול עול תורה, בשביל זה, ויהי למס עובד, בגלות.

תרצא כתוב, הדודאים נתנו רית. אלו הדודאים שמצא ראובן, כמ"ש, וילך ראובן וימצא דודאים בשדה. ודברי תורה אינם מתחדשים בישראל, אלא על ידיו. כמ"ש, ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים, לדעת מה יעשה ישראל.

י"ב השבטים, י"ב קשרים שבב' זרועות חו"ג, וב' ירכיים נו"ה, בהארט ג' קווים בכל אחת מד' בחינות חו"ב תו"מ, שהם בנוקבא חו"ג ונו"ה. וע"כ נבחן שיש ג' קשרים בכל אחד מחו"ג נו"ה, והם י"ב.

ומבחינת ד' הדגלים, יהודה וראובן ב' זרועות חו"ג. ואפרים ודן ב' ירכיים נו"ה. וג' קשרים שבזרוע שמאל, יהודה, הם יהודה יששכר זבולון, הארת ג' קווים שבזרוע שמאל. אשר יהודה קשר א', מקו ימין. יששכר קשר ב' מקו שמאל. זבולון קשר ג' מקו האמצעי. יששכר, מקו שמאל, שבו הארת חכמה. וכיוון שהחכמה אינו מאירה בלי חסדים, נבחן שאין לו מזונות להתקיים. זבולון, מקו אמצעי, היוצא על מסך דחיריק, וממשיך חסדים ומלביש את החכמה דקו שמאל, כמו שיוצא למרחק לסחור, כדי להמשיך מזונות שיששכר יוכל להתקיים. הדודאים נתנו רית, זו הארת החכמה

תרפז כי כל מי שיודע לעסוק בתורה, ואינו עוסק, מתחייב בנפשו. ולא עוד, אלא שנותנים עליו עול דרך ארץ ושעבוד רע, שעבוד מלכות, כמ"ש ביששכר, ויט שכמו לסבול. ויט, נטה, כמ"ש, ויטו אחרי הבצע, שסר מדרך הישר. כי מי שמטה עצמו ודרכו, שלא לסבול עול תורה, מיד, ויהי למס עובד, שנופל תחת עול דרך ארץ ושעבוד מלכות. וירא מנוחה כי טוב, שראה כי טוב לקבל עליו עול תורה. ולא עוד, אלא גם, ויט שכמו לסבול, שמטה עצמו שלא לסבול. מיד, ויהי למס עובד, שהטילו עליו עול דרך ארץ ושעבוד מלכות.

תרפח אשרי הם בני העולם העוסקים בתורה, כי כל מי שעוסק בתורה, אהוב הוא למעלה ואהוב למטה, ונוחל בכל יום נחלת עוה"ב. כמ"ש, להנחיל אוהבי יש. יש, זה עוה"ב, בינה, שמימיו, השפע שלו, אינו נפסק לעולם. כי העוסק בתורה מקבל שכר טוב עליון, שאדם אחר לא זכה בו, והוא יש, בינה. ומשום זה מרמו השם יששכר, שעסק בתורה, יש שכר, שהשכר של העוסקים בתורה הוא, יש, בינה.

תרפט כתוב, רואה הייתי עד אשר הכיסאות נפלו. כשנחרב ביהמ"ק, נפלו ב' כיסאות. ב' כיסאות למעלה וב' כיסאות למטה. ב' כיסאות למעלה, כיסא של יעקב, ז"א, וכיסא של דוד, מלכות. וכיוון שהתרחק כיסא התחתון מכיסא העליון, שכיסא יעקב התרחק מכיסא דוד, נפלה כיסא דוד. כמ"ש, השליך משמים ארץ.

וב' כיסאות שלמטה: ירושלים ובעלי תורה. והכיסאות שלמטה כעין הכיסאות של מעלה. כי בעלי התורה, כיסא של יעקב, ז"א. ירושלים, כיסא של דוד, מלכות. ונמצא שנפל ב' כיסאות, כיסא דוד של מעלה, הנוקבא, וכיסא ירושלים של מטה. וע"כ כתוב, עד אשר הכיסאות, לשון רבים. כי כיסאות רבים נפלו, ונפלו מעלבונה של תורה. זו"ן נחלקים על החזה, למעלה מחזה, ב' כיסאות שלמעלה, ולמטה מחזה, ב'

של המלך, הנוקבא, שהיא הכיסא לז"א, וכנסת ישראל, הנוקבא, פותח להם שערים וגונות אותם. ובשעה שהקב"ה נכנס לגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, בחצות לילה, מוציאה אותם חידושי תורה לפניו. והקב"ה מסתכל בהם ושמת. אז הקב"ה מתעטר בעטרות העליונות, ושמת במטרונותא, הנוקבא. כמ"ש, חדשים גם ישנים, דודי צפנתי לך, שאומרת זאת בחצות לילה, בשעה שמוציאה חידושי תורה לפני הקב"ה. ומאותה שעה והלאה, דבריו של המחדש והמשמת דברי תורה, כתובים בספר העליון. כמ"ש, ויכתב ספר זיכרון לפניו.

תרצד) אשרי חלקו של העוסק בתורה כראוי, אשרי הוא בעוה"ז ואשרי הוא בעוה"ב. עד כאן ממשלת יהודה, זרוע שנכלל בכל. ג' הקווים, בכוח של כל הצדדים, דרום צפון מזרח, ג' קשרים שבזרוע, יהודה יששכר זבולון, ביחד, כמו בדגלים, שיהודה הארת קו ימין, ויששכר קו שמאל, וזבולון קו אמצעי, כדי שיהודה יתגבר על כל הס"א.

שבקו שמאל, בחינת יששכר, קשר ב' שבזרוע השמאלית. ונאמר, שדברי תורה אינם מתחדשים בישראל, אלא על ידיו. כי חידושי תורה, הארת חכמה, אינם אלא בקו שמאל, בחינת יששכר. כמ"ש, ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים. וכתוב, יודעי בינה, ולא יודעי חכמה, כי חכמה שבקו שמאל אינה חכמה ממש, אלא בינה שחורה להיות חכמה. כי חכמה ממש אינה אלא בקו ימין. אבל חכמה זו נסתמה, ורק החכמה שבקו שמאל מאירה, שממקורה היא רק בינה.

תרצב) ועל פתחינו כל מגדים חדשים גם ישנים. בני יששכר גרמו שיהיה על פתחינו, פתחי בתי כנסיות ובתי מדרשות, כל מגדים. חדשים גם ישנים, כמה דברי תורה חדשים וישנים שמתגלים על ידיהם של בני יששכר, לקרב את ישראל לאביהם שלמעלה. כמ"ש, לדעת מה יעשה ישראל.

תרצג) דודי צפנתי לך. כל מי שעוסק בתורה כראוי, ויודע לשמח הדברים ולחדש הדברים כראוי, אלו הדברים עולים עד הכיסא

דן ידין עמו

מעלה, הנוקבא דו"א, נכללת מכל י"ב הקשרים. ויהודה מלכות התחתונה. וכמו שמלכות העליונה נכללת מהכל, כן מלכות התחתונה, יהודה, נכללת מהכל, מגוף ומירך, כלומר, מת"ת ומי"ב הקשרים שבזרועות וירכיים, כדי שיתגבר בכוחו.

תרצח) כמ"ש, מימינו אש דת למו. התורה ניתנה מצד הגבורה, אש. אבל הגבורה נכללה בימין, חסד, ובגוף, ת"ת, ובירך, נו"ה, ובכל הספירות. כן סדר הראשון של נסיעת הדגלים, הוא יהודה, מלכות הבאה מצד הגבורה, אבל נכללה בימין בגוף ובירך, ובכל הספירות נכללה, כמו שהמלכות של מעלה, הנוקבא דו"א, נכללה מכל הספירות.

תרצו) דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל. דן, הוא כמ"ש, מאסף לכל המחנות, ירך השמאלית, הוד, והולך לאחרונה. כיוון שיהודה וראובן נוסעים, הלויים והארון פורשים דגלים, ונסע דגל אפרים למערב, ירך הימנית נוסעת על פי הסדר, שירך ימנית קודמת לירך שמאלית, דן. וע"כ נוסע דן לאחרונה. זבולון הוא שנכנס ויוצא, כמ"ש, שמח זבולון בצאתך, וזבולון ירך ולא אפרים. אלא ודאי יהודה נכלל מכולם. כיוון שזבולון כלול בדגל יהודה, אין לו מידה בפני עצמו, אלא שנכלל ביהודה, ראש הדגל. ורק אפרים, ראש הדגל, יש לו מידה בפני עצמו, ירך הימנית, נצח.

תרצז) סדר ד' הדגלים. המלכות של

והרג ביחד, ולא הוצרך לעזרה.

תשרד דן, נחש האורב על אורחות ושבילים. למעלה זהו נחש הקטן המאסף לכל המחנות, שבסיום כל המדרגות דקדושה, ואורב על אורחות ושבילים. ואח"כ, צבאות ומחנות מחבלים יוצאים מכאן, הם האורבים לבני אדם, להענישם על העבירות, שמשליכים אותם לאחור אחר כתפיהם. שאינם מרגישים בהם, ואומרים שלא חטאו. הוא נחש הקדמוני למעלה, מטרם שנמתק ביין המשמת.

יש ב' מיני דינים מב' הנקודות מנעולא ומפתחא. שורש הדינים שבבינה מכונה מפתחא, ושורש הדינים שבמלכות מכונה מנעולא. ונמשכים מהם ב' נחשים, מפתחא נחש הגדול, ממנעולא נחש הקטן. דן, חלק מהמלכות מ"ב קשרים שבה, בסיומה, בדרך השמאלית, הוד, ניתן בו כוח נחש קטן, כדי להכניע את הס"א, כמ"ש, הנושך עיקבי סוס ויפול רוכבו אחור. ויש אורחות ושבילים, אשר הנמשכים מפתחא, מכונים אורחות. והנמשכים ממנעולא מכונים שבילים.

דן, נחש האורב על אורחות ושבילים, שבהיותו מבחינת נחש קטן, יש לו כוח באורחות, שמפתחא, והן בשבילים, שממנעולא. שגם למעלה בבינה יש נחש קטן, שגם הוא אורב על אורחים ושבילים, משום שהמלכות עלתה לבינה, והעלתה כוח הדינים שבה אל הבינה. וע"כ יש גם נחש הקטן, הנמשך ממנעולא. ויש נחש הקדמוני למעלה, בבינה, מטרם שהבינה נמתקה ביין המשמה, מזמן קטנות הבינה, שקיבלה מכוח עליית המלכות אליה. אבל אח"כ, שקיבלה הגדלות, יין המשמה, הורידה ממנה אלו הדינים, ואין בה עוד נחש הקטן.

תשה יהי דן נחש עלי דרך. כמו שיש דרך למעלה בבינה, מפתחא, כן יש דרך למטה במלכות, מנעולא, ומתחלק הים, מכוח ב' דרכים, לכמה דרכים בכל צד, שכל דרך כלול משניהם. ויש אורח אחד, מפתחא לבד, ואין בו חלק ממנעולא, הבא ומגדיל, במוחין דג"ר, את הים, המלכות. כי

תרצט סדר השני של הדגלים, ראובן, שהוא לצד דרום, ימין, חסד, אבל כל כוח הימין של ראובן לקח יהודה, משום שמראובן הועברה המלכות, יהודה התגבר בעוצמת הימין, שהיה מראובן. וכן כתוב בדוד, שהוא מיהודה, נאום ה' לאדני שב לימיני. משום שהשמאל נכלל בימין ומתעצם בכוחו. כמ"ש, ימין ה' עושה חיל. ומשום זה שיהודה לקח כל כוח הימין של ראובן ע"כ נסע ראשונה. יהודה וראובן שתי זרועות. ראובן זרוע ימין, ויהודה זרוע שמאל.

תש סדר השלישי לדגלים הוא אפרים, ירך הימין, נצח, ונוסע תמיד לפני ירך השמאל. ודן, ירך השמאל, הוד, נוסע לאחורונה. וע"כ הוא המאסף לכל המחנות לצבאותם, והולך לאחורונה.

תשא יהודה לקח חלק בב' הזרועות, חו"ג, משום שראובן, זרוע ימין, נאבד ממנו בכורה כהונה ומלכות. ע"כ כתוב ביהודה, ידיו רב לו, ב' הידיים, חו"ג.

תשב כתוב, ויעש המלך שלמה כיסא שן גדול. כיסא שלמה עשה כעין של מעלה, בכל הצורות של מעלה, אריה, שור, נשר ואדם, עשה כאן. הרי שהמלכות שלמטה, שלמה, הבא מיהודה, כלול מכל הספירות, כמו המלכות העליונה. כמ"ש, ויישב שלמה על כיסא ה' למלך. מלך, מילה סתומה, ואין הכרח שסובב על שלמה, אלא שסובב על מלכות העליונה. ע"כ כתוב, וישב שלמה על כיסא ה', בדומה למלך, מלכות העליונה, שנכלל מכל הספירות כמוה. וכמ"ש, ושלמה ישב על כיסא דוד אביו, ותיכון מלכותו מאוד. שמילה מלכותו סובב על מלכות העליונה, שהלבנה, מלכות העליונה, עמדה במילואה. אף כאן, למלך, סובב על מלכות העליונה.

תשא מתחילה כתוב, דן ידין עמו, ואח"כ כתוב, כאחד שבטי ישראל. כאחד, פירושו, כייחודו של עולם, שדן ביחודות, כמו ייחודו של עולם, כמו שהיה בשמשון, שביחודות עשה דין בעולם, ודן

תשט כתוב, ותלד האישה בן ותקרא את שמו שמשון, ותחל רוח ה' לפעמו במחנה דן. שמשון, נזיר עולם היה, פרוש מן העולם היה, ונתגבר בו כוח חזק, והוא היה נחש בעוה"ז כנגד העמים עכו"ם, כי נחלת חלק הברכות של דן אביו, ירש. כמ"ש, יהי דן נחש עלי דרך, שפיפון עלי אורח.

תשי עניין תיקון הכשפים הוא, שהנחש הוא שפיפון, שאע"פ שהם ב' מינים, עושים אותם מלהטיהם כמו שהיו מין אחד. כן אותו רשע בלעם, היה יודע הכל, כמ"ש, וילך שפי, רומז על שפיפון, ומקודם כתוב, ולא הלך כפעם בפעם לקראת נחשים. הרי שפעם נשתמש בוה ופעם בוה, פעם בנחש פעם בשפיפון. כי ידע לשמש בשניהם.

תשיא הלוא דן, אין מדרגתו לשמש בנחש ושפיפון? ודאי, אלא שנתמנה על מדרגה זו, לשלוט עליה לצרכי הקדושה, להיותו בחינה אחרונה. והוא לשבחו, כי יש ממוני המלך ע"ז, ויש ממונים ע"ז. וכבוד הוא לכל הממונים, להיות ממוני המלך, מבלי להתחשב על מה הוא ממונה. שכיסא המלך מתתקן בכל הממונים יחד. ותחת כל אלו הממונים מתחלקים דרכים ומדרגות, הן לטוב והן לרע. וכולם ביחד מתאחדים בתיקוני הכיסא, הנוקבא. משום זה דן לצד צפון, בירך שמאל הנוקבא, הוד. ובנקב של תהום הגדול, הנמצא בסיום ירך שמאל, בינה דקליפה, כמה גדודי מלאכי חבלה נמצאים שם, שכולם שרים ממונים להרע לעולם.

תשיב משום זה, התפלל יעקב ואמר, לישועתך קיוויתי ה'. בכל השבטים אינו אומר, לישועתך, למה בזה כן? משום שראה לו תוקף עוצמת הנחש בהתעוררות הדין, להתגבר על הקדושה, לכן התפלל, לישועתך.

תשיג לעולם יסדר אדם שבחו של אדונו, ואח"כ יתפלל תפילתו. מי שליבו טרוד ורוצה להתפלל תפילתו, או שהוא בצרה, ואינו יכול לסדר שבחו של אדונו, מה הוא?

המוחזן דג"ר נמשכים רק ע"י המפתחא. ומגדל דגים רעים למיניהם, כי הקליפות מתקרבות לינוק משם השפע וגדלות מזה. כמו המים שלמטה מוציאים דגים טובים דגים רעים, דגים ממין צפרדעים. כעין זה, יוצאים בים העליון דגים רעים למיניהם.

תשו וכאשר הקליפות משתמשים מהאורח הזה שבים, שיונקים משם שפע, הם נראים רוכבים על סוסיהם. ולולא נחש שמאסף לכל המחנות, דן, נחש הקטן, אורב בסוף האורחות, ומפזר אותם לאחור, היו מחריבים את העולם. כמ"ש, הנושך עיקבי סוס וייפול רוכבו אחרו. המזיקים הרוכבים על סוסים. מצד אלו הקליפות יוצאים מכשפים לעולם. בבלעם כתוב, ולא הלך כפעם בפעם לקראת נחשים, משום שהם עומדים ללחש בכשפי העולם.

תשוז יהי דן נחש עלי דרך. מהו עלי דרך? מי שנמשך אחרי הנחש, מכחיש פמליא של מעלה, שגורם רוזן בצבאות הקדושה שבעולמות העליונים. כי אותו הדרך העליון היוצא מלמעלה, מפתחא היוצא מבינה, כמ"ש, הנותן בים דרך, מי שנמשך אחרי הנחש, כאילו הולך על אותו דרך העליון להרוזות אותו, כלומר, למעט השפע, כי מדרך ההוא ניזונים עולמות עליונים. והוא מקלקל את המזונות שלהם, וגורם רוזן בהם. כי הנמשך אחר הנחש, שממשיך שפע השמאל ממעלה למטה, גורם להפסיק את זיווג העליון, שמשם ניזונים העולמות.

תשה האם דן במדרגה זו, כיוון שהוא בחינת קליפה רעה? אלא כמ"ש, ואת להט החרב המתהפכת, לשמור את דרך עץ החיים, כן כאן כתוב, הנושך עיקבי סוס, כדי לשמור את כל המחנות. כלומר, מה שדן אחז ממדרגת הקליפה, הוא תיקון של הכיסא, הנוקבא, לשומרה מיניקת המזיקים הרוכבים על סוסים. הכיסא של שלמה המלך היה נחש אחד מתנדנד בקשרי השרביט שלמעלה מן האריות שבכיסא. הרי שיש נחש בתיקון הכיסא.

תשטז) איך נעשה זה? התחיל עשן הקרבן לעלות, אלו צורות הקדושות הממונים על עולם העשיה, מתתקנות להתעורר להעלות מ"ן, ומתעוררות למדרגות שמעליהן בעולם היצירה, בתשוקה עליונה, כמ"ש, הכפירים שואגים לטרף. ואלו שבעולם היצירה, מתעוררות למדרגות עליונות שעליהן בעולם הבריאה, עד שמגיע ההתעוררות למקום שצריכים להדליק את הנר, כלומר, עד שרוצה המלך, ז"א, להתחבר במטרונותא, הנוקבא.

תשיז) מה הם מ"ן? שבהשתוקקות שלמטה, עולים מים תחתונים, מ"ן, לקבל מים עליונים, מ"ד, מהמדרגה שעליהם. כי מים תחתונים, מ"ן, אינם נובעים, זולת ע"י התעוררות השתוקקות של התחתונה. ואז ההשתוקקות של התחתונה והעליונה מתדבקות, ונובעים מים תחתונים נגד מים עליונים היורדים, ונגמר הזיווג, והעולמות מתברכים, וכל הנרות דולקים, והעליונים ותחתונים נמצאים בברכות.

כל מדרגה תחתונה נחשבת לנקבה כלפי מדרגה העליונה ממנה. כגון עשיה נחשבת לנקבה כלפי עולם היצירה, והיצירה נחשבת לנקבה כלפי עולם הבריאה. וכן מדרגה העליונה נחשבת לזכר כלפי התחתונה ממנה, כגון יצירה נחשב כזכר לעולם עשיה, וכן בריאה נחשבת לזכר לעולם היצירה. כי זה הכלל, המשפיע הוא זכר, והמקבל הוא נקבה.

וכיוון שאין מדרגה יכולה לקבל משהו ממדרגה גבוהה ממנה יותר ממדרגה אחת, ומקבלת רק מהמדרגה העליונה הסמוכה לה, נמצא שכל מדרגה העליונה המשפיעה, הוא זכר, וכל תחתונה המקבלת ממנה, היא נקבה. וע"י ההשתוקקות, שכל תחתונה משתוקקת לקבל שפע מעליונה ממנה, היא מעלה אליה מ"ן, באופן, שכל תחתונה מעלה מ"ן לעליונה ממנה, הסמוכה לה, עד שמגיע לא"ס. ואז א"ס מוריד שפע, מ"ד. וכל מדרגה עליונה משפיעה השפע שקיבלה, למדרגה

תשיד) אע"פ שאינו יכול לכוון את הלב והרצון, למה יגרע סדר שבחו של ריבוננו? אלא יסדר שבחו של ריבוננו, אע"פ שאינו יכול לכוון, ואח"כ יתפלל תפילתו. כמ"ש, תפילה לדוד שמעה ה' צדק, הקשיבה רינתי האזינה תפילתי. שמעה ה' צדק, מתחילה, משום שסידר שבח של ריבוננו. ואח"כ, הקשיבה רינתי האזינה תפילתי. מי שיכול לסדר שבח של אדונו ואינו עושה, עליו כתוב, גם כי תרבו תפילה אינני שומע.

תשטז) תפילות נגד התמידים תיקנו. תפילת שחרית נגד תמיד של שחר. ומנחה נגד תמיד של בין הערביים. בהתעוררות של מטה ע"י הקרבת הקרבן, מתעורר ג"כ למעלה. וכן גם בהתעוררות של מעלה אל העליון ממנו, מתעורר העליון ממנו. עד שהתעוררות מגיע למקום שצריכים שם להדליק את הנר, והוא נדלק. ונמצא שבהתעוררות העשן, העולה מקרבן שלמטה, נדלק הנר למעלה, הנוקבא. וכשנר הזה נדלק, כל נרות האחרים נדלקים, וכל העולמות מתברכים ממנו. נמצא, שהתעוררות הקרבן הוא תיקון העולם, וברכות העולמות כולם.

כי התחתונים, שבעולם עשיה, אינם יכולים להעלות מ"ן ישר לזו"ן דאצילות, אלא רק למדרגה עליונה הסמוכה לה. ואותה מדרגה מעלה ג"כ לעליונה הסמוכה לה. וכן עולה המ"ן ממדרגה למדרגה, עד שהמ"ן מגיעים לזו"ן דאצילות. ע"כ נאמר, שבהתעוררות של מטה, ע"י הקרבן שהתחתונים מקריבים בעולם עשיה, מתעורר ג"כ למעלה, שמתעוררים המדרגות שבעולם היצירה, להעלות המ"ן שקיבלו מעשיה אל עולם דבריאה. ובהתעוררות של מעלה, של המדרגות דבריאה, אל העליון ממנו, לעולם אצילות, מתעורר העליון ממנו, עד שמגיע המ"ן אל הנוקבא, ומעלה המ"ן לז"א. והיא מאירה ממנו. להדליק את הנר, פירושו לייחד הנוקבא, שנקראת נר, בז"א, כדי שתקבל ממנו אור, שנבחן שנדלקת ממנו.

שתתנונה הסמוכה לה, שכן משתלשלת המ"ד ממדרגה למדרגה, עד התחתונים שבעולם העשיה.

תשיח הנהגים, קו ימין, והלויים, קו שמאל, מתעוררים בהקרבת הקרבן, כדי להתחבר הימין עם השמאל. הנהגים והלויים, בעת הקרבת הקרבן, זה מעורר השמאל, הלויים, וזה מעורר הימין, הנהגים. משום שהחיבור הזכר אל הנוקבא, אינו אלא בשמאל וימין, כמ"ש, שמאלו תחת לראשי וימינו תחבוקני. ואז, אחר החיבוק של ימין ושמאל, מתחבר הזכר עם הנוקבא, והתשוקה נמצאת, והעולמות מתברכים, והעליונים ותחתונים הם בשמחה.

הנוקבא אין לה מעצמה לא כלום, והכל נותן לה ז"א. ומתחילה משפיע לה מקו השמאל הארת חכמה, ואח"כ משפיע לה מקו ימין אור החסדים. וזה אינו נבחן לזיווג, אלא מכונה חיבוק, שמתבקה בשמאלו וימינו, כי אע"פ שיש עתה ימין ושמאל לנוקבא, כמו שיש לז"א, עם זה אינם שווים, כי הימין ושמאל שבז"א עומדים בשליטת הימין, והשמאל אינו מאיר בו, והימין ושמאל דנוקבא עומדים בשליטת השמאל, והימין אינו מאיר בה. זיווג הוא השוואת הצורה, וע"כ אינו נבחן כאן לזיווג, אלא לחיבוק.

ואחר שהנוקבא נשלמה בימין ושמאל, הוא מתחבר עימה ע"י קו אמצעי, הכולל לימין ולשמאל במידה שווה. ואז נמצאים זו"ן שווים זה לזה, במידתו של קו האמצעי, המאיר בשניהם יחד. ואז נבחן לזיווג, שנמצאים בהשוואת הצורה. באופן, שעיקר השפע הוא ההארות שבימין ובשמאל, ולא יותר, אלא שאינם מקובלים אל הנוקבא, זולת דרך קו אמצעי, הזיווג, בהשוואת הצורה. ואז מקבלת השפע מז"א לעולמות.

תשיט וע"כ הנהגים והלויים מעוררים דבר למטה, את הקרבן, לעורר השתוקקות ואהבה למעלה. השתוקקות שמאל ואהבה ימין. כי הכל תלוי בימין ושמאל. כי קו האמצעי אינו אלא המייחד אותם. נמצא,

תשכ עתה, התפילה במקום קרבן, וצריך האדם לסדר תחילה שבחו של הקב"ה כראוי. ואם אינו מסדר שבחו, תפילתו אינה תפילה. סדר השלם של שבח הקב"ה הוא, מי שיודע לייחד את השם הקדוש כראוי, כלומר, להעלות מ"ן לייחוד זו"ן, שבוה מתעוררים העליונים והתחתונים ומושכים ברכות לכל העולמות.

בהיות התפילה במקום קרבן, ע"כ צריכים לסדר שבחו של הקב"ה תחילה, להמשיך ב' ההארות מימין ושמאל מקודם, כמו בקרבן, שהוא החיבוק. ואח"כ יתפלל התפילה, שבה הזיווג הוא בקו האמצעי, המייחד את שניהם. ואם אינו ממשיך מקודם הימין ושמאל, אין תפילתו תפילה. כי הזיווג אינו אלא הייחוד של ימין ושמאל, וכיוון שעוד לא המשיך אותם אל הנוקבא, לא יתכן שום זיווג, שאין שם מה לייחד.

תשכא לא השרה הקב"ה את ישראל בגלות בין העמים, אלא כדי שיתברכו שאר העמים בשביל ישראל, כי הם מושכים ברכות ממעלה למטה בכל יום.

תשכב יהי דן נחש על"י דרך. דן היה נחש בימיו של ירבעם, כי נחש הוא עבודה זרה. על"י דרך, שימנעו מלעלות עליו לירושלים. ודן זה היה נחש לישראל על"י דרך, למנוע עליית הרגל, לחוג חגיגהם ולהקריב קרבנות ועולות ולעבוד שם.

תשכד בשעה שהגיעו הברכות ליד משה, לברך את כל השבטים, ראה את דן, שהיה קשור בנחש, חזר וקשר אותו באריה, חסד. כמ"ש, ולדן אמר, דן גור אריה יונק מן הבשן. כדי שיהיה ההתחלה והסוף של ד' הדגלים קשורים: ביהודה, שהוא מלך, כמ"ש, גור אריה יהודה, התחלה של הדגלים, ובסוף הדגלים, שהוא דן, כמ"ש, דן גור אריה. כדי שיהיה ההתחלה והסוף קשורים במקום אחד,

כאשר ירים משה את ידו, וגבר ישראל. ישראל סתם, ז"א. אף כאן, והוא יחל להושיע את ישראל. ישראל סתם, ז"א, מידתו של יעקב. ונמצא, שישועה זו של שמשון נגע ליעקב, אע"פ שכבר היה נפטר מן העולם. משום זה אמר, לישועתך קיוויתי ה'.

באריה, חסד. **תשכה** לישועתך קיוויתי ה'. כמ"ש, והוא יחל להושיע את ישראל מיד פלישתים. לישועה זו של שמשון אמר יעקב, לישועתך. למה נאמר קיוויתי, הרי כבר היה יעקב נפטר מן העולם, ולמה אמר שמחכה לאותה ישועה? אלא, כמ"ש, והיה

גד גדוד יגודנו

גד היה מבחינת אחריים והנחל, בינה, אינו משפיע באחריים. ולא היה לג' מה להשפיע לד'. וע"כ לא זכה בארץ הקדושה, אלא בעבר הירדן הייתה נחלתו.

תשכט ראובן היה ג"כ כמו גד, שתחילה היה במדרגה גדולה ואח"כ הסתלקה ממנו. שהסתלקו המים, אורות הבינה, ולא נמשכו. ונפגם, משום שיעקב חשב ברחל, וע"כ נלקחה ממנו הבכורה וניתנה ליוסף. ושניהם, ראובן וגד, לא זכו בארץ הקדושה, אלא בעבר הירדן, והוציאו מהם חיילות ומחנות, שילכו חלוצים לפני בני ישראל, להנחיל לישראל את הארץ.

מה שנפגם בגד, נשלם באשר. כי אשר הוא האחריים דהוד, ששם נמצאים הדינים דמסך דחיריק, שעליו יוצא קו האמצעי, המיוחד ימין ושמאל זה בזה, ומחזור האחריים להיות פנימיות, וכיוון שחורו האחריים לפנימיות, שוב מאיר להם הבינה. והג' משפיע חסדי הבינה לד' והיא נשלמת. ונמצא מה שחסר בגד, אור הבינה, נשלם באשר.

תשכו מהשם גד נשמע, שצבאות יצאו ממנו לערוך מלחמה. גד אותיות ג' ד', יסוד ומלכות, שצבאות ומחנות מזיווגם. כי גימל נותנת, שהוא יסוד, ודלת לוקטת, שהיא מלכות. מכאן נשמע שכמה צבאות ומחנות תלויים בהם.

תשכז נהר הנמשך ויוצא מעדן, בינה, אין מימיו נפסקים לעולם, והוא משלים את העניים, כי משפיע אור החסדים ע"י ג', יסוד, אל המלכות, ד', שהיא דלה ועניה. וע"כ עומדים כמה צבאות וכמה מחנות שניזונים מבינה, הנהר. וע"כ נקרא זיווג הזה בשם גד, ג' מוציא מן הבינה ונותן, וד' לוקט ומקבל ממנו, וניזון הבית, הנוקבא, וכל אנשי הבית, צבאות ומחנות המלאכים, המתפשטים ממנה.

תשכה לולא שהיה גד מבני השפחות, אחריים, הייתה השעה עומדת לו להשתלם יותר מכל השבטים, משום המקור הגבוה והשלם, שהשם גד רומז עליו. משום שהשעה עמדה לו תחילה בשלמות, ואח"כ הסתלקה השלמות ממנו, משום שאותו נהר הנמשך, בינה הנקראת נחל, הסתלק באותה שעה, כי

שימני כחותם על ליבך

ליבך, רשפיה רשפי אש. אין לכנסת ישראל, הנוקבא, שלמות ורצון ותשוקה אל הקב"ה, אלא ע"י נשמות הצדיקים, שהם מעוררים נביעת מים התחתונים בנוקבא, נגד מים העליונים דז"א, שמעלים מ"ן לנוקבא,

תשל רבי אלעזר ורבי אבא נמלטו לתוך המערה שבלוד, שבאו שם מחמת תוקפו של אור השמש, שהיו הולכים בדרך, ולא יכלו לסבול. אמר רבי אבא, נסבב את מערה הזו בדברי תורה. פתח ואמר, שימני כחותם על

בעיניו של האוהב המקנא, להיפרד מהאהבה. **תשלד** שאול, בשעה שמורידים את הרשעים בו, מודיעים להם חטאיהם על מה מורידים אותם, וקשה להם. כך מי שמקנא תובע על חטאים, וחושב כמה מעשים חשודים שעשתה, ואז מתקשר בו קשר האהבה.

תשלה רשפיה רשפי אש שלהבת יה. שלהבת יה, זהו שלהבת השורף ויוצא מתוך השופר, יסוד אמא, הנקראת י"ה, שהתעורר ושורף. קו שמאל דאמא, כמ"ש, שמאלו תחת לראשי. זהו שורף שלהבת האהבה של כנסת ישראל, השכינה, אל הקב"ה.

תשלו משום זה כתוב, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. כי כשבא הימין, מים, חסד, עוד מוסיף שריפת האהבה, ואינו מכבה שלהבת השמאל. כמ"ש, וימינו תחבקני. כי בעת הארת החכמה שבקו שמאל דאמא אל הנוקבא, הוא אש שורף, להיותו בלי חסדים. וכשבא קו הימין בחסדים שלו, המכונים מים, להשקיש את השריפה, אינו מכבה בזה את הארת החכמה, אלא אדרבה הוא מוסיף ומשלים את הארתה, כי מלביש החכמה בחסדים, והחכמה מאירה בכל השלמות.

תשלט בכל מקום הזכר רודף אחר הנוקבא, ומעורר אליה האהבה. וכאן יוצא, שהיא מעוררת האהבה, ורודפת אחריו, כמ"ש, שימני כחותם על ליבך. ודרך העולם, שאין זה שבח אל הנוקבא לרדוף אחר הזכר. אלא בהכרח דבר סתום הוא, ודבר עליון צפון באצרות המלך.

שבשעה ההיא שלמות הרצון והתשוקה הן בדבקות אחד לעשות פירות.

תשלא אחר שנתדבקו זו"ן זה בזה, והיא קיבלה תשוקה לז"א, היא אומרת, שימני כחותם על ליבך. דרכו של חותם, כיוון שנתדבק במקום אחד, אע"פ שהוסר משם, הרי נשאר רשימתו באותו מקום, ואינה סרה ממנו, וכל הרשימה וכל הצורה שלו נשאר שם. כך אמרה כנסת ישראל, הנוקבא, הנה נתדבקתי בך, אע"פ שאסור ממך ואלך בגלות, שימני כחותם על ליבך, כדי שישאר כל צורתי בך, כאותו חותם המשאיר כל צורתו באותו מקום שנתדבק בו.

תשלב כי עזה כמוות אהבה. עזה היא כהיפרד הרוח מן הגוף. כשהגיעה שעתו של אדם להסתלק מן העולם, וראה מה שראה, הרוח הולך בכל איברי הגוף, ומעלה גליו, כמו שנוסע בספינה בים בלי משוטים, עולה ויורד ואינו מועיל לו, בא ושואל להיפרד מכל איברי הגוף. ואין דבר קשה ביותר כהיום שהרוח נפרד מהגוף. כך תוקף אהבת כנסת ישראל אל הקב"ה, כתוקף המוות בשעה שהרוח רוצה להיפרד מהגוף.

תשלב קשה כשאול קנאה. כל האוהב, ואין הקנאה עימו, אהבתו אינה אהבה, אלא כיוון שקינא נשלמה האהבה. מכאן, שצריך האדם לקנא את אשתו, כדי שיתקשר עימה באהבה שלמה, כי מתוך כך אינו נותן עיניו באישה אחרת.

קשה כשאול קנאה, כמו ששאול קשה בעיניהם של רשעים לרדת בו, כך קנאה קשה

שלוש נשמות [תלת נשמתין]

תשמה וזו נתעטפה במלבוש מזוהר הכרמל בתוך הזוהר הנוסף טיפות מרגליות. ונקשרות כולן כאחת, כקישרי איברים מגוף אחד. והנשמה העליונה נכנסת בהן, ומגלה על ידיהן את מעשיה, כמו גוף המגלה מעשי הנשמה. היא והן אחת, ואין ביניהם פירוד. זו היא נשמה העליונה הנסתר מכל.

תשמ שלוש נשמות הן. והן עולות במדרגות עליונות. ועל שהן שלוש, הן ארבע. נשמה א', היא נשמה העליונה שאינה נתפסת, ולא העיר בה גובר העליון ומכש"כ התחתון. וזו היא נשמה לכל הנשמות, והיא סתומה ואינה נגלית לעולם, ואינה נודעת, וכולם תלויים בה.

שכל האורות מתקבצים שם. המלכות שעלתה לראש דא"א, ונעשתה למקום זיווג בראש, מכונה גזבר העליון, שמטעם זה נעשתה לסיום ראש דא"א והבינה יצאה לחוץ.

הגזבר העליון לא העיר כלום בנשמה זו, שלא פגם אותה, מחמת הוצאת הבינה לחוץ, מטעם שאפילו בהיותה בראש אינה מקבלת חכמה. וכש"כ הגזבר התחתון, בעת גדלות, שיוצא קו אמצעי על מסך דחיריק, ששוב ממעט הקומה מג"ר דג"ר לוי"ק דג"ר. כלומר, שגם גזבר התחתון אינו נוגע במשהו לג"ר דבינה אלו, או"א, מטעם שאינה מקבלת חכמה לעולם, וע"כ אינה נגדלת מהארתה, ואינה מתמעטת מצמצומה.

ונאמר, וזו היא נשמה לכל הנשמות, כי בינה דא"א היא שורש לכל הבינות שבעולמות. וע"כ האור שבה הוא שורש לכל הנשמות. והיא סתומה ואינה נגלית לעולם, שהחכמה דא"א, המאירה בה, היא סתומה ונעלמת בה, ואינה מתגלה לעולם. ולא נודעת, שהי' אינה יוצאת מאויר שלה. וכל הנשמות תלויים בה, להיותה שורש כל הנשמות.

וזו נתעטפה במלבוש מזוהר הכרמל. ג"ר דבינה, או"א, מתלבשים במלבוש של זוהר הכרמל, ז"ת דבינה, ישסו"ת. ומכונים זוהר הכרמל, כמ"ש, ראשף עליך ככרמל. כי ישסו"ת ראש של הנוקבא, ומכונה כרמל מלשון כר מלא, מכל טוב. בתוך הזוהר הנוסף טיפות מרגליות, בגדלות ישסו"ת המוחין שלו ג' טיפות, חולם שורוק חיריק. ובתוך זוהר הזה של ג' טיפות מתלבשים או"א עילאין, ונקשרות כולן כאחת, כקישרי איברים מגוף אחד, שג' טיפות מתקשרים זה בזה, שכל אחת אינה יכולה להאיר בלי חברתה. והנשמה העליונה נכנסת בהן, ומגלה על ידיהן את מעשיה, כמו גוף המגלה מעשי הנשמה, או"א עילאין מתלבשים בישסו"ת, ופועלים ע"י ישסו"ת המלבישים. או"א וישסו"ת הם אחד ואין בהם פירוד.

אע"פ שאו"א באור חסדים וישסו"ת באור

נשמה, פירושה, אור הבינה. ט"ס דא"א הן שורשים לכל הספירות שבעולמות. ונמצא ששורש כל הנשמות הוא אור ספירת הבינה דא"א. וע"כ היא נקראת נשמה עליונה. והנה מחמת עליית המלכות לראש דא"א, יצאה בינה דא"א מראש דא"א, ונעשתה לו"ק בלי ראש, שפירושו אור חסדים בלי חכמה. ונשארו בראש דא"א ב' ספירות כתר וחכמה, כי המלכות שעלתה, נעשה בה מקום הזיווג, המכונה יסוד, לראש דא"א, ונסתיימה בה ספירת הראש.

ומסיבת יציאת הבינה מראש דא"א, נחלקה הבינה לב' בחינות נבדלות. ג"ר שלה או"א עילאין. ו"ק שלה ישסו"ת. מטעם, כי הפגם של יציאת הבינה מראש, אינו נוגע כלום בג"ר דבינה, להיותה בעצם רק אור חסדים, כי ח"ח הוא ואינה מקבלת חכמה לעולם. וע"כ אין שום שינוי באור הזה מעת היותו בראש א"א לעת יציאתו מראש א"א. וע"כ נבחנות ג"ר דבינה כמו שלא יצאו מראש דא"א. ואפילו אחר יציאת הבינה לחוץ, עוד מאירה ח"ס דא"א בהן, אלא בהעלם גדול, מטעם שאינם מקבלים חכמה אלא אור חסדים בלבד. וג"ר דבינה הללו נתקנו לפרצוף או"א עילאין, שהם בזיווג שלא נפסק לעולם, כי הם תמיד ג"ר ואין בהם מיעוט לעולם.

אבל ז"ת דבינה הוא התכללות זו"ן בבינה, ע"כ צריכים לחכמה. וכיוון שאחר יציאת הבינה מראש, נשארו חסדים בלי חכמה, נבחן שנפגמו, מחמת עליית המלכות לראש א"א, ונשארו חסרי ראש. ולעת גדלות המלכות יורדת מראש דא"א למקומה, והבינה דא"א חוזרת לראש, ומשיגה שוב הג"ר שלה מחכמה דראש א"א. וסדר יציאת הג"ר הוא בג' נקודות חולם שורוק חיריק. וז"ת דבינה הללו נתקנו לפרצוף ישסו"ת.

הנשמה העליונה שאינה נתפסת היא, ג"ר דבינה דא"א, או"א עילאין, שחכמה דא"א מאירה בהם בהעלם גדול, משום שאינם מקבלים חכמה. וע"כ לא העיר בה גזבר העליון, היסוד, מקום הזיווג,

ממנו? זה דומה למלך שנולד לו בן, ושלחו לכפר אחד לגדלו. ולגדל אותו עד שיגדל, וילמדו אותו דרכי היכל המלך. שמע המלך שבנו נגדל, מתוך אהבתו אל בנו שלח את אימו, והביאה אותו להיכלו, ושמח עם בנו.

תשמה כך הקב"ה הוליד בן עם אימו, שהיא הנשמה העליונה הקדושה, שהן תולדות זרין, שלח אותו לכפר, לעוה"ז, שיתגדל בו וילמדוהו דרכי היכל המלך. כיוון שהמלך ידע שבנו נגדל בכפר הזה, והגיע העת להביאו להיכלו, מתוך אהבתו, שולח אימו, ומביאה אותו להיכלו. הנשמה אינה מסתלקת מעוה"ז עד שבאה אימו בשבילה ומביאה אותו בהיכל המלך, ויושבת שם לעולם.

תשמו וע"כ, דרך העולם הוא, שבני הכפר בוכים על פרידת בן המלך מהם. חכם אחד היה שם, אמר להם, על מה אתם בוכים, האם אינו בן המלך, שאינו ראוי שיודור ביניכם יותר, אלא בהיכל אביו? כך משה, שהיה חכם, ראה בני הכפר שהם בוכים, ע"כ אמר, בנים אתם לה' אלקיכם, לא תתגודדו ולא תשימו קורחה בין עיניכם למת.

תשמוז אילו היו יודעים זה כל הצדיקים, היו שמחים בהגיע להם היום להסתלק מעוה"ז. האם אין זה כבוד עליון, שהמטרוניתא באה בשבילם להוליכם להיכל המלך, שישמח בהם המלך בכל יום. כי הקב"ה אינו משתעשע אלא בנשמות הצדיקים.

תשמה התעוררות האהבה של כנסת ישראל, הנוקבא, אל הקב"ה, ז"א, נשמות הצדיקים למטה מעוררים אותה, משום שהם באים מצד המלך, ז"א, מצד הזכר. הרי התעוררות זו מגיע לנוקבא מצד הזכר, ומתעוררת האהבה. נמצא, שהזכר מעורר החביבות והאהבה לנוקבא. ואז הנוקבא מתקשרת באהבה אל הזכר. ומיושבת השאלה, שאין זה שבח אל הנוקבא לרדוף אחר הזכר. ועתה מבואר, שנשמות הצדיקים, דכורין, מעוררים בה אהבה הזאת לז"א.

תשמוט כעין זה תשוקת הנוקבא, לירות

חכמה, מ"מ הם אחד ואין בהם פירוד. כי אפילו ישו"ת אינם מקבלים החכמה לצרכם עצמם, רק להשפיע לנוקבא דז"א, ועצמם מאירים בחסדים מכוסים, כמו או"א עילאין. וע"כ הנשמה העליונה נסתרת מכל, שג"ר דבינה, או"א, והו"ת דבינה, ישו"ת, שניהם נסתרים מכל, כי אפילו ישו"ת מאיר לצורך עצמו רק בחסדים מכוסים.

תשמב נשמה ב' היא הנוקבא, המסתתרת תוך צבאותיה, והיא נשמה אלהים, ומהם מקבלת גוף, שמתלבשת בהם כמו נשמה בגוף, לגלות מעשיה על ידיהם לכל העולם, כמו גוף שהוא כלי לנשמה, שעושה על ידו כל פעולותיה, והם קשורים ומיוחדים זה בזה, כמו שקשורים הנסתרים של מעלה או"א וישו"ת.

תשמג נשמה ג' היא נשמותיהם של הצדיקים למטה. נשמות הצדיקים באות מאלו נשמות העליונות, מנשמת הנוקבא, ומנשמת הזכר ז"א. ומשום זה נשמות הצדיקים הן עליונות על כל אלו צבאות ומחנות המלאכים של מעלה, כי המלאכים באים מחיצוניות הנוקבא, אבל הנשמות באות מפנימיות הנוקבא ומפנימיות ז"א, כלומר, מנשמות שלהם.

והנה נתבאר שלוש הנשמות:

א. בינה דא"א, או"א וישו"ת.

ב. נוקבא דז"א.

ג. נשמות הצדיקים.

אמנם הן ארבע נשמות, כי בינה דא"א נחלקת על ב' נשמות, שיש ביניהם הפרש, כי או"א מקור החסדים וישו"ת מקור החכמה, וא"כ הן ארבע: או"א, ישו"ת, נוקבא, נשמות הצדיקים. אלא משום שגם ישו"ת לצורך עצמם הם בחסדים מכוסים כמו או"א, ע"כ נחשבים לנשמה אחת. ואינו מחשיב נשמות ז"א, להיותו חסדים מכוסים, כמו או"א עילאין, וע"כ אין בו חידוש.

תשמד הרי עליונות הן הנשמות מבי צדדים, מז"א ומנוקבא, ובאים מפנימיותם, וא"כ למה יורדות לעוה"ז, ולמה מסתלקות

בנוקבא ונשמות הצדיקים. וכנסת ישראל, הנוקבא, נכללת מהצדיק של מעלה ומלמטה. צדיק מצד זה שהוא יסוד דו"א, וצדיק מצד זה שהוא נשמת הצדיק שלמטה, יורשים אותה, את הנוקבא. כמ"ש, צדיקים יירשו ארץ, הנוקבא. הצדיק, יסוד דו"א, יורש ארץ הו, הנוקבא, ומשפיע לה ברכות בכל יום, ונותן לה תענוגים ומעדנים בהמשכה עליונה מבינה, שמושך אליה.

מים תחתונים נגד מים עליונים, אינה אלא בנשמות הצדיקים. אשרי הם הצדיקים בעוה"ז ובעוה"ב, שעליהם עומדים עליונים ותחתונים. וע"כ, צדיק יסוד עולם, שאפשר לפרשו על צדיק העליון, יסוד דו"א, ואפשר לפרשו על נשמות הצדיקים. ושניהם אמת.

תשנ והסוד של כל זה, הוא, צדיק. הוא יסוד שלמעלה, יסוד דו"א, והוא יסוד למטה

מאשר שמנה לחמו

שבאצילות.

תשנ מאשר שמנה לחמו, זהו לחם של שבת המעונג על אחת שתיים, כמ"ש, לקטו לחם משנה, שני העומר לאחד. לחם משנה הוא שני לחם: לחם מן השמים, מז"א, ולחם מן הארץ, מנוקבא. זה הוא שנקרא לחם פנג. אבל לחם מן הארץ בלי החיבור עם לחם מן השמים, זהו לחם עוני. ובשבת נכלל לחם התחתון, הנוקבא, בלחם העליון, דו"א, ונתברך זה התחתון בשביל העליון. והוא לחם משנה.

שפע הנוקבא בהיותה שמאל בלי ימין, חכמה בלי חסדים, נבחן לחם עוני, כי החכמה אינה מאירה בלי חסדים. ושפע ז"א, חסדים הנמשכים מבינה עילאה, לחם פנג, שמאירים תמיד. ובשבת מתייחדים ב' השפעות, דו"א ודנוקבא, זו בזו, ומתלבשת החכמה דנוקבא בחסדים של לחם דו"א, ונעשה גם לחמה בחינת לחם פנג, כמו לחם דו"א, שוהו לחם משנה.

תשנה לחם משנה של שבת, לחם דנוקבא מקבל משבת העליון, בינה, הנמשך ומאיר לכל, ומתחבר לחם דנוקבא בלחם דבינה, והוא משנה. ולא לחם דנוקבא בלחם דו"א, אלא בלחם דבינה, משום שבכל מקום לחם הוא נוקבא, או נוקבא דו"א, או בינה שהיא ג"כ נוקבא, אבל שפע ז"א אינו נקרא לחם, שהוא זכר. משום זה כתוב שמנה, לשון נקבה, ולא שמן, לשון זכר. ולחם היא בחינת

תשנא מאשר שמנה לחמו והוא ייתן מעדני מלך. אשר צדיק, יסוד דו"א, המשפיע מעדנים לנוקבא. עכ"ז הוא בחינת הנוקבא ולא יסוד דו"א. מעוה"ב, בינה, נמשך ויוצא לצדיק הוה, יסוד דו"א, לתת תענוגים ומעדנים לארץ הוה, שהייתה לחם עוני ונעשית לחם פנג [לחם עונג]. כמ"ש, מאשר שמנה לחמו והוא ייתן מעדני מלך. אשר הוא בינה, נותנת מעדני מלך אל היסוד, והיסוד לנוקבא.

תשנב שמנה לחמו, המקום שהכל מאשרים אותו, הוא עוה"ב, בינה, שעליונים ותחתונים מאשרים אותו ומשתוקקים לו. יש לחם ויש לחם, כמו שיש אילן ויש אילן. שיש אילן החיים, ז"א, ויש אילן שהמוות תלוי בו, הנוקבא. כן יש לחם עוני, הנוקבא, ויש לחם פנג, הוא ו' דהויה, ז"א. וזהו לחמו, אותיות, לחם ו', לחם ז"א. ע"כ כתוב, הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, מז"א.

תשנג לחמו, אותיות, לחם ו', לחם ז"א, המכונה ו', כי מבינה, הנקרא אשר, ניזון אילן הזה, ז"א, ובינה מעטרת אותו בג"ר, כמ"ש, בעטרה שעטרה לו אימו. וכשהוא, ז"א, מקבל, ודאי, הוא ייתן מעדני מלך. מלך, זהו כנסת ישראל, הנוקבא, כי ממנו, מז"א, היא ניזונה, והוא נותן לה ע"י הצדיק, מדרגה הקדושה, אות ברית, יסוד דו"א. ומהנוקבא לשאר המדרגות שלמטה בבי"ע, וכולם התיקונים שבבי"ע הם כתיקונים

נוקבא.

בתיקוני הנוקבא. שנתתקן למעלה בבינה, ונתקן למטה בארץ, הנוקבא, נתתקן למעלה בתיקוני עולם העליון, בינה, ונתתקן למטה בי"ב השבטים, תיקוני הנוקבא. כעין של מעלה, כבינה המתוקנת על י"ב תיקונים דו"א. וע"כ יש שכינה למעלה, בינה, השוכנת על י"ב תיקונים דו"א, ג' קווים, שבכל אחד ארבע פנים. ויש שכינה למטה, הנוקבא, בשביל ישראל, שבי"ב השבטים נכללה ונתקנה, שאשר עומד בתיקונים שלה, כשאר השבטים.

תשנה ואם לא גילה משה, שאשר הוא בבינה, לא היה נודע, כמ"ש, וטובל בשמן רגלו, להורות איפה הוא הקשר שלו במקומו, שהוא משפיע שמן המשחה ממקומו למעלה, מבינה. משום זה כתוב, ברוך מבנים אשר.

תשנו כתוב, הלחם אול מכלינו, אול לשון זכר, ולא כתוב אזלה לשון נקבה, משום ששאר מזון, חוץ מלחם, אנו קוראים ג"כ לחם. וניכרים הדברים, איזו לחם הוא שאר מזונות, ואיזו הוא לחם ממש, כי לחם של מעלה, של ז"א, הוא בכל מקום זכר, והוא שאר מזון. לחם של מטה דנוקבא, הוא בכל מקום נקבה. והוא לחם ממש. שפעם כתוב בלשון זכר ופעם בלשון נקבה, והכל דבר אחד, אלא זה בז"א וזה בנוקבא.

תשנו אשר מצוין למעלה, בבינה, ומצוין למטה בתיקוני כלה, הנוקבא, כי כל י"ב השבטים, הם י"ב בְּקָר, שהים, הנוקבא, עומד עליהם ונתקן בהם. וכמ"ש, והים עליהם מלמעלה. הרי שאשר הוא

נפתלי איילה שלוחה

לזכר, הוא זכר, שמנוקבא ולמעלה הכל הוא זכר, ומנוקבא ולמטה הכל הוא נקבה.

תשכב הרי יש ג"כ נוקבא למעלה, בינה. אלא, סיום הגוף מראה על כל הגוף, שהוא זכר. הראש וגוף של הבינה, חב"ד חג"ת, נקבה, עד שיורדת לסיום, נה"י, המתלבשים בראש ז"א, ונעשו לבחינת זכר כמוהו. וכאשר הסיום נראה בבחינת זכר, נעשה הכל זכר ואפילו חב"ד חג"ת שלה, שאינם מלובשים בז"א, נחשבים אז ג"כ לזכר. אבל בנוקבא דו"א, הראש והסוף הם בחינת נקבה, כי כל תיקון גופה הוא בבחינת נקבה, שאין בה בחינת זכרות בנה"י שלה.

תשסג יעקב בירך את יוסף בין אָחיו, כיוון שציווה הקב"ה ד' דגלים בשכינה, בי"ב שבטים, שהשכינה תתקן בהם, החסיר מהם את יוסף, ושם את אפרים תחתיו. מהו הטעם שיוסף חסר מהם?

תשסד יוסף רושם הזכר, כמ"ש, בן פורת יוסף. יסוד מכונה בן פורת. ומשום שיוסף רושם הזכר, נקרא יוסף הצדיק, יסוד,

תשנט נפתלי איילה שלוחה הנותן אָמְרֵי שֶׁפָּר. כיוון שאומר איילה שלוחה, היה לו לסיים, הנותנת אָמְרֵי שֶׁפָּר, ולא הנותן, לשון זכר. אלא עולם העליון, בינה, עולם הזכר, כיוון שהדבר עלה מכנסת ישראל, הנוקבא, ולמעלה, כבר הכל הוא זכר. כי קרבן עֹלָה, נקרא עֹלָה, משום שעֹלָה למעלה מנוקבא. משום זה כתוב, אם עֹלָה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו. הרי שלמעלה מנוקבא זכר. ולפיכך נבחן עולם העליון, בינה, לעולם הזכר.

תשס זכר תמים. כמ"ש, התהלך לפניי וְהָיָה תָמִים. תמים, שנימול, כי זכר ניכר במקום שנקרא תמים, באות הברית, שבו ניכר הזכר מנקבה. כמ"ש, איש צדיק תמים היה. שצדיק יסוד. זכר תמים, שלא יסרסו אותו.

תשסא הרי כתוב, נקבה תמימה. משום שמקבלת ממנו הכל, וע"כ נקראת תמימה כמוהו. אמנם עיקר השם תמים הוא בזכר. משום זה, קרבן עֹלָה, העֹלָה מהנוקבא

תשז נפתלי איילה שלוחה הנותן אמרי שפּר. כתוב, ומדברך נאוה, משום שהקול, ז"א, מנהיג את הדיבור, הנוקבא, ואין קול בלי דיבור. וקול הזה נשלח ממקום עמוק שלמעלה, מבינה, להנהיג את הדיבור. כי אין קול בלי דיבור, ואין דיבור בלי קול. שאין פעולה לז"א בלי הנוקבא, ואין פעולה לנוקבא בלי ז"א. כי הדיבור, הנוקבא מבחינת קו שמאל, חכמה בלי חסדים שאינה יכולה להאיר בלי חסדים. וע"כ צריכה לקול, אור החסד, ואז יכולה להאיר. והקול, ז"א, הוא ו"ק בלי הדיבור. והדיבור משלימו לג"ר. וע"כ צריך לה.

וזהו, כלל הצריך לפרט, ופרט הצריך לכלל. כלל ז"א, פרט הנוקבא. וצריכים זה לזה, שאינם יכולים להאיר, אלא ביחד. וקול זה, ז"א, יוצא מדרום, קו ימין, אור חסדים, ומנהיג את המערב, הנוקבא, והיא יורשת ב' הצדדים, אור החסדים מדרום ואור החכמה ממערב. וכמ"ש, ולנפתלי אמר, ים ודרום ירשה. ומשום זה כתוב, נפתלי איילה שלוחה, הנוקבא למטה. וכעין זה מאיר עימה יחד הזכר של מעלה, שאינם מאירים זה בלי זה. ע"כ כתוב, הנותן אמרי שפּר, הנותן כתוב לשון זכר, ז"א.

ע"כ כתוב, משם רועה אבן ישראל, שמשפיע לנוקבא. אבן זהו כנסת ישראל, הנוקבא. עליה אמר דוד, אבן מאסו הבונים. ע"כ מיושב השאלה, שמתחיל בנקבה, איילה שלוחה, ומסיים הנותן אמרי שפּר, בלשון זכר.

תשח ומשום שכל תיקוני השכינה נקבות, כי מהנוקבא ולמטה הכל נקבה, הסתלק יוסף משם, זכר, ונתמנה תחתיו אפרים, בחינת נוקבא, אל י"ב התיקונים. ומשום שהוא בחינת הנוקבא, נתמנה לצד מערב, מקום שהנוקבא שורה בו, כי השכינה במערב, ורושם הזכר, יוסף, הסתלק מהתיקונים, משום שהם מעולם הנקבה, ולא מעולם הזכר, וכל התיקונים צריכים להיות בחינת נקבות.

תשט ומשום זה, יוסף, צדיק, יסוד, זכר, הסתלק מתיקונים, ונתמנה אפרים תחתיו. ע"כ כל י"ב השבטים, שהם בחינת נקבה, הם תיקוני השכינה, וכולם צריכים להיות בבחינת נקבה כמו השכינה, חוץ ממדרגת הצדיק שבשבטים, יסוד, העושה כל איברי הגוף לזכר, אינו צריך להיות בין י"ב תיקונים, שלא צריכים לגרוע אותו.

מחשבה קול דיבור

התפשט מבינה למקומו עצמו, והוציא קול, הכלול מאש מים ורוח, ג' קווים, צפון ודרום ומזרח. כי אחר שז"א עלה והכריע בין ב' קווים ימין ושמאל דבינה, ומתפשט בעצמו ג"כ לג' קווים, וקול הזה כולל כל הכוחות, כל המוחין שבבינה, וקול זה מנהיג את הדיבור, והוא נותן המילה, הנוקבא, בתיקון שלה, שמלביש חכמה שלה בחסדים ונתקנה החכמה שבה ויכולה להאיר, משום שהקול נשלח ממקום הרוח שבבינה, החסדים שבדעת, ובא להנהיג המילה, להוציא מילים ישרות, ע"י הלבשת חכמתה בחסדים. ואז מתגלה בה החכמה, הנעלמת בראש א"א.

תשס מחשבה, ח"ס דא"א, ראשית הכל, נסתמה בראש א"א ואינה מאירה למטה. כשנתפשטה ע"י בינה דא"א, שיצאה מראש דא"א וחזרה לראש, שע"י זה מתפשטת הארת החכמה מראש א"א אל הבינה שלו, היא באה למקום שהרוח שורה, שקו אמצעי, רוח, ז"א, עולה ומכריע בין ב' קווים דבינה, הדעת המכריע בין חכמה ובינה. ונקראת בינה ולא ח"ס ככתחילה, כי עתה מאירה ע"י בינה שחזרה לראש ונעשתה לחכמה.

ואע"פ שחכמה עוד סתומה בבינה, הרוח, הדעת, המכריע בין ימין ושמאל דבינה,

הכריע בין ב' קווים שבבינה, ופתח החכמה שבה. מחשבה הוא דיבור, ובו"א עצמו שקיבל ג' הקווים מבינה, עוד אין החכמה מאירה, להיותו קו ימין, אלא בנוקבא, קו שמאל, מתגלה אור החכמה. והכל אחד, והמחשבה בראשית הכל, שכל המדרגות הן מדרגה אחת, רק הארת המחשבה שבראשית הכל, שכולם ממשיכים אותה עד שבאה בגילוי בנוקבא. וזהו, ה' אחד ושמו אחד, שהנוקבא, שנקראת שמו, מדרגה אחת עם הויה, ז"א, שהוא אחד עם המחשבה ראשונה, שהוא אחד עם כתר א"א. ועל זה כתוב, הנותן אִמְרֵי שֶׁפָּר, כי בהיותה אחת עם כל המדרגות עד חכמה דא"א, הקשורה בכתר דא"א, המכונה אין, אז ז"א נותן ומתקן ומוציא בנוקבא, אִמְרֵי שֶׁפָּר, ביחוד קול ודיבור.

תשטט וכאשר תסתכל במדרגות הללו, תמצא, שמחשבה הוא בינה, קול, דיבור, הכל אחד. והמחשבה בראשית הכל, ולא היה פירוד, אלא הכל אחד וקשר אחד. והמחשבה נקשרה באין, בכתר, ולא פרשה לעולם וזהו, ה' אחד ושמו אחד. וע"ז כתוב, הנותן אִמְרֵי שֶׁפָּר, הגוף, ז"א, שמלביש חכמה דנוקבא בחסדים, ומוציא מילים יפות וישרות. כל המדרגות עד הנוקבא באו לגלות החכמה שבראשית הכל, החכמה שבראש א"א, שאינה יכולה להאיר לתחתונים מחמת שנסתמה שם. ולפיכך כולם הם מדרגה אחת, חכמה בלבדה. מחשבה הוא בינה, כי המחשבה, חכמה דא"א, מתגלה בתחילה בבינה. מחשבה הוא קול, כי החכמה נסתמה בקו שמאל דבינה, והקול, ז"א, קו אמצעי,

בן פורת יוסף

שנים. וע"כ כתוב, וַיְבַנְהוּ שְׁבַע שָׁנִים, ולא כתוב, בשבע שנים. כמ"ש, כי ששת ימים עשה ה', ולא כתוב בששת, משום שששת הימים חג"ת נה"י דו"א עשו את השמים וארץ. אף כאן, ששבע השנים בנו אותו, בינה. וכתוב, אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, שפירושו, באברהם, כי אברהם, חסד, נקרא שבעת ימים. ובו נבנה עולם העליון בינה. והם נקראים עולם הזכר. כי חסד כולל כל ז"ס ומקומו מחזה ולמעלה דו"א, ששם ד' רגלי הכיסא: חג"ת מ, אל הבינה שעליהם מלמעלה. וע"כ נחשב כאילו הם בונים את הבינה, כי הבינה נסמכת עליהם.

תשעג כעין זה למטה יש ז' שנים, חג"ת נה"י מ, המחולקות ל"ב שבטים, שהם עולם התחתון, הנוקבא. וכמ"ש, שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום. מאחר שאמר שבעת ימים ושבעת ימים, הרי הם ארבעה עשר, ולמה אומר ארבעה עשר יום? להראות את עולם העליון ועולם התחתון, שבעת ימים ושבעת ימים, ע"כ מרמז עליהם ארבעה

תשע סיום הגוף, יסוד, הוא כמ"ש, בן פורת יוסף, בן פורת עֲלֵי עֵינַי. כתוב בן פורת שתי פעמים, בן פורת למעלה, יסוד שלמעלה מחזה, ובן פורת למטה, יסוד שלמטה מחזה. ולמה אין בן פורת למטה בתיקוני המטרוניתא, בין י"ב השבטים, י"ב בְּקָר, שהמטרוניתא מתתקנת עליהם מלמעלה? כי כמ"ש, בְּנוֹת צִעֲקָה עֲלֵי שׁוֹר, צריכים בנות לתיקונים שלה, נקבות שהם י"ב השבטים, ולא בנים. ויוסף, יסוד, בן, זכר. כמ"ש, רבות בנות עשו חַיִל, הן י"ב השבטים, המתוקנים לכיסא תחת הנוקבא, כמ"ש, ואת עלית על כולָּנָה.

תשעא מלכות לא קיבלה מלכות קדושה ושלמה, עד שנתחברה באבות, חג"ת שמחזה ולמעלה דו"א. וכשנתחברה באבות, נבנתה בניין שלם מעולם העליון, עולם הזכר, בינה, כי אז מקבלים חג"ת דו"א מצד ימין של הבינה. והמלכות מקבלת מצד שמאל של הבינה. ועולם העליון נקרא ז' שנים, משום שכל הו' שנים בו, כי הבינה כוללת בתוכה כל ז"ס חג"ת נה"י מ, המכונים ז' שנים. **תשעב** עולם העליון, בינה, כולל ז'

יכול לסבול חיצו האהבה של הנוקבא. וע"כ נאמר ע"ז, וימררוהו ורופו. וע"כ אומר, וישטמוהו בעלי חיצים. שלא היה יכול לסבול. כי הנוקבא, בניינה משמאל, וע"כ עיניה מטות את הז"א לדינים דשמאל. ולהיותו מקו אמצעי, אינו יכול לסבול. וגם יוסף, יסוד, קו אמצעי שאינו נוטה לא לימין ולא לשמאל. ע"כ גם הוא אינו יכול לסבול חיצו האהבה של הנוקבא, שהם התעוררות השמאל.

תשעו ותשב באיתן קשתו. קשת, הנוקבא. למה כתוב קשתו, ולא קשת? זהו בת זוגו של יוסף, ע"כ אומר קשתו. באיתן, שהלבישה אותו כוח וגבורה, שלא נחלש כוחו מחמת זיווגו עימה, כי ידעה, שיוסף לא יטה דרכו במדרגה ההוא, שלא יטה מחמת הזיווג למדרגת השמאל, למקום הדינים, כי אות ברית שלו הוא לימין ושמאל ביחד.

תשעו ויפוזו זרועי ידיו. מה פירושו של ויפוזו? כתוב, הנחמדים מזהב ומפז רב. וכתוב, ותמורתה כלי פז. ויפוזו, לשון פז ויקר, כי נתיקרו זרועי ידיו במרגליות העליונה, הנוקבא העליונה שמחזה ולמעלה, מתוך שקיבל השפע מזיווג שלה. וקיבל זה כמ"ש, מידי אביר יעקב, מאלו ב' הצדדים, קו ימין ושמאל, שיעקב נתחזק בהם. משם ניוון אותה אבן היקרה, הנוקבא, כמ"ש, משם רועה אבן ישראל. אותה אבן היקרה ניוון מאלו י"ב צדדים, צפון ודרום, ידי יעקב, כי יש חג"ת נה"י בצפון וחג"ת נה"י בדרום, שהם י"ב. ונוקבא ניתנת ביניהם ומתברכת מהם, וניזונה מהם ע"י צדיק, יוסף.

תשעה שנתווסף ליוסף ברכה אחרת. כמ"ש, מאל אבין ויעזרף ואת שדי ויברכך. היה צריך לומר, אל אבין יעזרף ואל שדי יברכך.

תשעט אלא שירש למעלה, בו"א, ולמטה, בנוקבא. ירש למעלה, כמ"ש, מאל אבין, נחלה העליונה, המקום שנקרא שמים, ז"א, שיעקב היה מרכבה לו. ויעזרף, שלא יחליף מקום זה במקום אחר, ועזרתו תהיה

עשר יום. אלו שבעולם העליון הם זכרים, ואלו שבעולם התחתון הן נקבות. אלו הנקבות, חג"ת נה"י המחולקים ל"ב, עוה"ז, הנוקבא, הוא עליהם. ע"כ כתוב, רבות בנות עשו חיל, י"ב השבטים עשו חיל, כמ"ש, כל הפקודים למחנה יהודה. וכן כולם נתרבו מאוד. וסוף הכתוב, ואת עליית על כולנה, שהנוקבא היא למעלה מכולם.

תשעד הכתוב אומר רבות בנות עשו חיל. והרי אינם אלא י"ב ולא יותר, חוץ מחיל הזה שעבדו, שכל אחד מהם נתרבה, שזה כבר מרומז במילים, עשו חיל. ולמה אומר רבות בנות? אלא כמ"ש, זעקת סדום ועמורה, כי רבה, שפירושו כמו גדלה. וכן רבות, פירושו גדולות, עליונות וגדולות על כל, ואלו נקראות חיות גדולות. עשו חיל, שכל שבט ושבת נתרבה מאוד. והחונים עליהם, הם יששכר וזבולון על דגל יהודה, שמעון וגד על דגל ראובן, מנשה ובנימין על דגל אפרים, אשר ונפתלי על דגל דן. ונקראים חיות קטנות, המתחברים כאחד עם חיות גדולות, יהודה ראובן אפרים ודן, שיתקן בהם המטרונותא, הנוקבא, לשמח בהם עליונים ותחתונים, כמ"ש, לויתן זה יצרת לשחק בו. לויתן, לשון חיבור, חיבור חיות קטנות עם גדולות. משום זה כתוב, רבות בנות עשו חיל.

תשעה בן פורת עלי עין, בנות צעדה עלי שור. הלוא צועדות, היה צריך לומר, לשון רבות, כמו בנות? אלא, בן פורת עלי עין, עין הוא עין משפט, הנוקבא, המקבלת ממשפט, ת"ת. ויוסף, יסוד, עומד ומשפיע, עלי עין, הנוקבא, והיא העין, הצועדת ופוסעת לקחת בנות לתיקונה. בנות צעדה, שהנוקבא צועדת עם בנות. ולא בניים. עם בנות צעדה, הנוקבא, שהן ראויות לתיקונה, ולא בניים, שאינם ראויים לתיקונה.

וימררוהו ורופו וישטמוהו בעלי חיצים. ע"י הסתכלות של אהבה אליו. כמ"ש, הסבי עיניך מנגדי שהם הרהיבוני, שהן שורפות אותי בשלהבת האהבה שלך. אף כאן לא היה

ממקום זה ולא מאחר.

תשפ ואת שדי, היא מדרגה אחרת, תחתונה. בכל מקום, את ה', זו היא השכינה. כמו, וארא את ה'. את, לרבות השכינה. ואת, עם ו', רומזת לז"א, לכלול, יום, ז"א, בלילה, הנוקבא, ולילה ביום, כמ"ש, ואת שדי, עם ו', כי משם יוצאות ברכות לעולם.

תשפא למה אינו אומר, ואל שדי? שהרי, באל שדי, משמע שסובב על הנוקבא, כי הנוקבא נקראת ג"כ אל שדי, כמ"ש, ואל שדי ייתן לכם רחמים. והכל מקום אחד, שאל שדי סובב ג"כ על הנוקבא, כמו, ואת שדי. וא"כ, למה עזב ל' מואל, וכתב במקומה ת', כלומר, ואת. היה לו לכתוב, ואל שדי. אלא כשיוצאים מלמעלה שבילים הללו, כ"ב האותיות, שכל השלמות באה על ידיהם, שהם כלל התורה, שהוא כל השפע שבז"א, יורש אותם שמים, ז"א, כמ"ש, את השמים, אשר א"ת הוא כלל כל הכ"ב אותיות, מא' עד ת'. ומכאן יוצאות לתשבע"פ, שנקראת ארץ, הנוקבא, כמ"ש, ואת הארץ, אשר וא"ת, הוא כלל כ"ב אותיות, שלוקחת אותם הנוקבא. ומתחילה, ושמים, ז"א, כולל אותן הכל כאחד. ואז מתעטרת הלבנה, הנוקבא, בכולן, שמקבלתן מז"א, ויושבת בכל השלמות, והברכות נמשכות אז משם. וע"ז אומר הכתוב, וא"ת שדי, להורות על השלמות הגדולה של כללות כ"ב אותיות שבנוקבא, שמשם כל הברכות.

תשפב כתוב, ויברכה, עם ו', כדי שיהיה קיום יותר לברכות, ולתמיד. כי בכל מקום שיש בו ו', רומזת, שיש בו תוספת וקיום. עד כאן כלל. ואח"כ מפרט, כמ"ש, ברכות שמים מעל, ברכות תהום רובצת תחת. כי עד כאן הברכות מז"א ומנוקבא מרומזים בדרך כלל. מאל אביך, רומז על ז"א. ואת שדי, רומז על הנוקבא. ואח"כ מפרטם, כמ"ש, ברכות שמים מעל, לז"א, וברכות תהום רובצת תחת, לנוקבא.

תשפג ברכות אביך גברו על ברכות הוריי. ברכות אביך, יעקב, קו אמצעי, גברו

על ברכות הוריי, אברהם ויצחק, כי יעקב ירש שבת כולם יותר מהאבות, כי הוא היה שלם בכל. כי אין שלמות לב' הקווים ימין ושמאל, אברהם ויצחק, עד שבא קו אמצעי, יעקב, ומכריע ביניהם. ובשביל זה יורש כל המוחין שבב' קווים ימין ושמאל. ומבחינה זו נמצא שברכות קו אמצעי גברו על ברכות ב' הקווים ימין ושמאל. כי משלימם וגם יורש אותם.

והכל נתן ליוסף, משום שכך ראוי להיות, כי הצדיק, יסוד, יוסף, לוקח הכל ויורש הכל יחד, שמקבל מכל הספירות דז"א ביחד. וכל הברכות שורות בו, הוא ממשיך הברכות מן הראש, מג"ר דז"א למעלה, וכל איברי הגוף דז"א, חג"ת נה"י, כולם מתקנים להשפיע הברכות בו, ביסוד. ואז נעשה היסוד נהר יוצא מעדן.

תשפד מעדן, פירוש, שכל האיברים הם בקשר אחד, ובתענוג התשוקה משפע הראש למעלה, ומלמטה. וכולם משפיעים ביסוד, מהעונג והתשוקה שלהם, הוא נעשה נהר הנמשך ויוצא מעדן. כי עדן, פירוש עידון ועונג. עוד יש לפרש, מעדן, מחכמה עליונה הנקראת עדן, נוזל הכל להימשך ולהיעשות נהר, ונמשך עד שמגיע ליסוד, ואז כל הספירות דז"א בברכות, והכל אחד.

תשפה עד תאוות גבעות עולם. התשוקה לאלו גבעות עולם, לב' נוקבאות, אחת למעלה, בינה, ואחת למטה, נוקבא דז"א, שכל אחת עולם נקראת. ותשוקת כל איברי הגוף, כל הספירות ז"א, באלו שתי אמהות. שיש להם תשוקה לינוק מאמא העליונה, בינה. ותשוקה להתקשר באמא תחתונה, הנוקבא. ותשוקת כולן אחת היא, משום זה כולן תהיינה לראש יוסף, יסוד, שתתברך מדרגה דצדיק, יסוד, שייקח הכל כראוי.

תשפו אשרי הם הנקראים צדיקים, כי לא נקרא צדיק, אלא מי ששומר אותה מדרגה של אות ברית קודש הזה. אשרי הם בעוה"ז ובעוה"ב.

בנימין זאב יטרף

תשצב סדר הזיווג הנעשה ע"י הקרבן. עשן הקרבן עולה, שהוא ההתעוררות מלמטה, והתעוררות האהבה נקשרת ומתעוררת למעלה, בין ז"א ונוקבא, ועומדים זה כנגד זה, פב"פ. והנר, הנוקבא, דולק ומאיר ע"י התעוררות שלמטה הזו, שמקבלת השפע מז"א. והכהן מתעורר, והלויים משבחים ומראים שמחה. ואז מתנסך היין, שמצד שמאל וגבורה, להתקשר במים, ימין וחסד, והיין מאיר ומראה שמחה. כי כשהגבורות מתלבשות בחסדים, נקראות הגבורות יין המשמה. משום זה צריכים להביא יין טוב למטה, כדי להראות שמחה ליין אחר שמלמעלה, והכל מתעוררים לקשר השמאל בימין.

תשצג והלחם שהיא סולת, היא המלכות, הנוקבא, שהתעוררות שלמטה העירה אותה, כי הנוקבא מכונה לחם. לוקחים אותה שמאל בימין, ומקשרים אותה בגוף, בז"א. ואז נמשך שמן העליון, מז"א, ומקבלת אותו ע"י הצדיק, יסוד דז"א. וע"כ צריכים לעשות התעוררות של מטה עם סולת בשמן. ונקשר הכל יחד. ואז נמצא עידון ונחת של ייחוד האחד, והעידון ונחת של ייחוד מקבלים כל אלו הכתרים, הספירות של הנוקבא, ונקשרים זה בזה ז"א בנוקבא, והלבנה, הנוקבא, מאירה, ונקשרת בשמש, והכל יושבים בעידון.

תשצד ואז הוא קרבן לה, שהנוקבא מתקרבת לה, ולא לאחר. וע"כ כתוב, בבוקר יאכל עד, ז"א, הנקרא עד. ולא לאחר. וכתוב, יאכל עד, ויתעדן בחיבורו בתחילה, בבוקר, שאז שולטים החסדים, שהשם הקדוש צריך להתברך מתחילה. ואח"כ יתברכו אחרים, כמ"ש, ולערב יחלק שלל.

תשצה וע"כ אסור לברך לחברו בבוקר, מטרם שיברך להקב"ה, כי צריך להתברך מתחילה. כמ"ש, בבוקר יאכל עד, ז"א. ואח"כ יתברכו אחרים. כמ"ש, ולערב יחלק שלל. כי הקרבנות שהיה בתחילה הכל נקרב אל

תשפז בנימין זאב יטרף. למה נקרא זאב? משום שנרשם בכיסא, הנוקבא, בצורת זאב. כי כל חיות קטנות וגדולות נרשמים בכיסא, כמ"ש, חיות קטנות עם גדולות. והכיסא שעשה שלמה, נרשם ג"כ כעין הכיסא של מעלה.

תשפה זאב יטרף, כי המזבח בחלקו של בנימין היה, והמזבח הוא זאב. בנימין הוא לא זאב, אלא המזבח שהיה בחלקו הוא זאב, משום שהיה אוכל בשר כל יום, הקרבנות שהיו מקריבים עליו. ובנימין היה מזין אותו בקרבנות. משום שהיה בחלקו, היה נחשב שהוא מפרנס וזן לזאב הזה. ויטרף פרושו יזון. וכתוב, בנימין זאב יטרף, שבנימין יזון הזאב, המזבח. זאב יטרף, זאב יזון. הזאב הם המלאכים, בעלי השנאה, העומדים למעלה לקטרג על ישראל, וכולם נהנים ומתקנים מהקרבנות ומתעוררים התעוררות של מעלה. נמצא שבנימין שברשותו המזבח, הוא מזין למקטרגים הללו, המכונים זאב, כדי שלא יקטרגו על ישראל.

תשפט בבוקר יאכל עד ולערב יחלק שלל. בבוקר, שאברהם, חסד, מתעורר בעולם, ושעת רצון נמצאת, הקרבן עושה התעוררות ונחת, ועולה עד עד, לאותו מקום כמ"ש, ושבת עד ה' אלקיך, ז"א מחזה שלו ולמעלה.

תשצ בוקר, אברהם, חסד, כמ"ש, וישכם אברהם בבוקר, בזמן שרצון נמצא. בשעה ההיא המקום, שנקרא עד, כיסא העליון, חג"ת, מחזה ולמעלה דז"א, כיסא אל הבינה, היה אוכל את הקרבן. ואכילה, פירושו, זיווג.

תשצא זמן אכילה הוא בבוקר של עד, זמן שליטת החסד דז"א. ועד הזה הוא למעלה מחזה דז"א, ששם כולו חסדים, כמ"ש, בטחו בה' עדי עד. משמע שעד הוא מקום גבוה למעלה. ובבוקר, שהוא זמן שליטת החסד דז"א, הוא קרבן לה, הנוקבא, הנקראת קרבן, מתייחדת אז עם ה'. וע"כ יאכל עד, ז"א, ימין, חסד, ולא מדרגה אחרת.

שכולו להמשיך ברכות ולעורר ברכות, שיתברכו כל העולמות. אלא מתחילה כתוב, קרבן לה', לקרב הנוקבא למדרגת ז"א, ולא לאחר. ועתה, אחר שנעשה הייחוד בז"א, כתוב, תקריבו את קרבנכם, שיתקשרו כל העולמות יחד, ויתחברו ויתברכו עליונים ותחתונים.

כי הנוקבא שמאל, שהחכמה שלה בלי חסדים. ואז נמשכים ממנה דינים, כי אין החכמה יכולה להאיר בלי חסדים. והתחתונים שבג' עולמות ב"ע מקבלים מהנוקבא. כמ"ש, בבוקר יאכל עד. שמתחילה צריכים לזיווג הנוקבא בז"א. ואז נכללת הנוקבא בימין, חסדים. והיא קרבן לה', לימין, ולא לאחר, לשמאל. אלא אחר שנכללה הנוקבא בימין, יכולה להאיר לתחתונים מהארתה. ע"כ כתוב, ולערב יחלק שלל, שמשפיעה לכל העולמות.

הקב"ה, וההתעוררות שמלמטה עלתה שם. ומשום שהוא התברך היה מקשר קשרים לכל שאר צבאות העליונים, ומחלק להם ברכות לכל אחד ואחד כראוי לו, ונמתקים העולמות, ומתברכים העליונים ותחתונים.

תשצו כמ"ש מתחילה, אכלתי ערי עם דיבשי. ולאח"כ מחלק לכולם ואמר, איכלו רעים שתו ושכרו דודים. שהשפיע ברכות לכולם, ומחלק להם לכל אחד ואחד כראוי לו. וע"כ כתוב, ולערב יחלק שלל. כי השם הקדוש התברך תחילה. ועתה מחלק ברכות לכל העולמות. ואין לומר, שהקרבן נקרב להם או לכוח אחר, אלא הכל נקרב להקב"ה, והוא משפיע ברכות ומחלק ברכות לכל העולמות. ומשום זה, קרבן לה' ולא למדרגה אחרת.

תשצו יש התעוררות אחרת של הקרבן,

וזאת אשר דיבר להם אביהם

כברכתו. כברכתו, הוא בת זוגו, הנוקבא, הנקראת ברכה. איש אשר כברכתו, שניהם כאחד. שז"א ונוקבא כלולים יחד.

תת כמ"ש, יברכה ה' מציון וראה בטוב ירושלים. יברכה ה' מציון, כי ממנו יוצאות ברכות להשקות את הגן, והוא כולל כל הברכות ונותן לה. ואח"כ, וראה בטוב ירושלים, שכל הברכות באות מזכר ונוקבא. כעין זה כתוב, יברכה ה' וישמר. אשר, יברכה ה', מהזכר, וישמר, מהנוקבא, כי השמירה נמשכת מנוקבא. יברכה ה', ז"א, וישמר, משמור הנוקבא. והכל דבר אחד הוא, כי משניהם הברכות יוצאות לעולם. וע"כ כתוב, איש אשר בברכתו בירך אותם. ב' בחינות בנוקבא: החיצונית, בחינתה עצמה, הפנימיות, מה שמקבלת מז"א. וע"כ יש לה ב' בחינות יסוד: יסוד הפנימי ציון, זכר שביסודה. יסוד החיצוני ירושלים, נוקבא שביסודה. יברכה ה' מציון, כי כל הברכות מפנימיות היסוד באות, מז"א. ואחר שהפנימי השפיע ליסוד החיצוני, ירושלים, כתוב,

תשצו כל אלה שבטי ישראל שנים עשר. כל אלה נאמר, כדי לחבר את השבטים, במקום שכל הברכות יוצאות משם, בנוקבא. שנים עשר, הם שנים עשר קשרים של תיקוני הנוקבא. והיא עצמה התחברה עימהם. ע"כ כתוב, כל אלה שבטי ישראל שנים עשר, וזאת אשר דיבר להם אביהם ויברך אותם. כי הנוקבא מכונה זאת, והתחברה עם שנים עשר השבטים, כי במקום הזה, בנוקבא, שורה הדיבור. כי ז"א נקרא קול, והנוקבא דיבור.

תשצו וזאת אשר דיבר. כאן קשר אחד, לחבר ממטה למעלה וממעלה למטה. ממטה למעלה ב"ב השבטים. וממעלה למטה, וזאת, הנוקבא, שהתחברה עימהם מלמעלה. אשר דיבר, הרי החיבור של זכר ונוקבא, כי אין דיבור בלי קול, ז"א, קשור לשני צדדים: ממטה, י"ב, ומלמעלה, וזאת. ולסוף קשר אותם במקום העליון, בזו"ן שמחזה ולמעלה, ששם זכר ונוקבא יחד, שהנוקבא כלולה בז"א, בחסדים שבו. כמ"ש, איש אשר

וראה בטוב ירושלים. ויש מהשבטים, מחיצוניות הנוקבא. וברוך לכל אחד כראוי שנמשכים מפנימיות הנוקבא, ויש שנמשכים לו.

ויכל יעקב לצוות את בניו

לו, והוא ציון, יסוד דו"א, שיתחבר בו כאחד. ואדם שנקבר עם האבות, המה נקברו עימו, משום שהיה מלך הראשון, שנעבר ממנו המלכות וניתנה לדוד המלך, שמיימו של אדם נתקיים דוד המלך. כי אדה"ר נגזר עליו שיחיה אלף שנים. והועברו ממנו ע' שנים לימיו של דוד המלך. ע"כ נחשב אדה"ר למלכות, והוא השלים המרכבה דאבות למספר ארבעה. שאם לא כן, איך יקומו האבות במרכבה שלמה במספר ארבעה, מטרם שיבוא דוד המלך. אלא בהכרח שאדה"ר השלים אותם. ודוד לא נקבר עימם, אלא זכה למקומו כראוי לו, ציון, וע"כ לא נקבר עם האבות.

תתד עוד יש לתרץ, כי האבות שורים במקום זכר, חג"ת דו"א, זכרים. ודוד, מרכבה למלכות, במקום נוקבא. וע"כ הנקבות של האבות נקברו עימם, ודוד נקבר והתחבר במקום זכר, ציון, כל אחד כראוי לו.

תתא ויכל יעקב לצוות את בניו. למה כתוב לצוות את בניו, הלוא לברך היה צריך לומר? אלא שציווה אותם על השכינה, שיתקשרו עימה. עוד, שציווה אותם על דבר המערה, שקרובה לגן עדן, ושם אדה"ר קבור.

תתב מקום זה נקרא קריית ארבע, משום ששם נקברו ארבעה זוגות: אדם וחווה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה. אלא לומדים, שהאבות הם מרכבה קדושה. ומרכבה אינה פחותה מארבע. הקב"ה חיבר את המלך דוד עם האבות, ונעשו מרכבה שלמה במספר ארבע. כמ"ש, אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה. כי דוד המלך התחבר להיות מרכבה שלמה עימם. וא"כ, דוד היה צריך להיקבר עם האבות, ויהיה עימו, קריית ארבע. מהו הטעם שלא נקבר עימם?

תתג אלא דוד המלך, מקום מתוקן היה

ויגווע וייאסף אל עמיו

שבאצילות, ובתים חיצוניים שבבי"ע. החיצוניים שבבי"ע נקראים חצרות ה', משום שנמצאים באהבה ותשוקה אל הנוקבא. ולפיכך אמר דוד, נכספה לחצרות ה'. כי אין אחיזה לנשמות יותר מבבי"ע, הנקראים חצרות ה'. אלא בשעה שבי"ע עולים לאצילות, עולים עימם גם נשמות הצדיקים. כשהנשמה עולה, מתעוררים כל צבאות בי"ע ועולים אל הנוקבא, כי הנוקבא מתאחדת ע"י עלייתם אליה, בתשוקה שלמה לו"א, ונקשרת בו.

תתז יעקב לא מת. וע"כ לא נאמר בו מוות, אלא, ויגווע וייאסף אל עמיו. ויאסף רגליו אל המיטה, הנוקבא, כמו שנאסף

תתח ויאסף רגליו אל המיטה. משום שישב במקום החיים, שהיה מרכבה לו"א, עה"ת. וע"כ כשרצה יעקב להסתלק מן העולם, הוריד רגליו אל המיטה, הנוקבא. ונאסף והסתלק מן העולם, שעלה למ"ן ונכלל בזיווג דו"ן. כמ"ש, ויגווע וייאסף אל עמיו. ולא כתוב בו מיתה. כי עלה ונכלל בחיים העליונים.

תתי כתוב, נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה'. למה לא נכסף לבית ה', אלא לחצרות ה'? יש מדורים תחתונים בבי"ע, ויש מדורים עליונים באצילות. בעליונים, אין הנשמות שורות. כי הנשמות שורות בבי"ע. המדורים אלו הם בתים הפנימיים

אם שלמה, הנוקבא. כמ"ש, בת שבע אָם שלמה, הנוקבא, כי כאן לא כתוב המלך שלמה.

תתיא וכתוב, ותָרַב חכמת שלמה. חכמת שלמה היא אָם שלמה, הנוקבא, כמ"ש, דברי למואל מלך משא אשר יִסְרְתוּ אימו. דברי למואל מלך הם דברים שנאמרו אֶל אֵל, מלך, שכתוב בו, וְאֵל זועם בכל יום, וכן, וְאֵל שדי, הנוקבא.

תתיב למואל, פירוש, אֶל אֵל. למואל מלך, בת שבע, הנוקבא. משא אשר יִסְרְתוּ אימו, כשנגלה עליו בגבעון בחלום הלילה.

תתיג יעקב נאסף אל הלבנה, הנוקבא, שעלה למ"ן לזו"ן בעת פטירתו. ועשה בה פירות, שגרם זיווג זו"ן בגדלות להולדת נשמות, הנקראות פירות זו"ן. ואין לך דור בעולם, שאין בו הפירות של יעקב, כלומר, הנשמות הגדולות, הנולדות מזיווג זו"ן דגדלות, שגרם יעקב בעלותו למ"ן, משום שהוא עורר התעוררות עליון, לזיווג זו"ן, כמ"ש, ויאסוף רגליו אל המיטה, שהוא ודאי מיטתו של יעקב, הנוקבא.

תתיד אשרי חלקו של יעקב, שנשלם למעלה ולמטה, כמ"ש, ואתה אל תירא עבדי יעקב, כי איתך אני. כי איתי אתה, לא נאמר, אלא, כי איתך אני. שנשלם גם למטה להשראת השכינה.

השמש, יעקב, אל הלבנה, הנוקבא, שהשמש לא מת אלא נאסף מן העולם והולך אל הלבנה. כמו בערב אין אור השמש מסתלק מן העולם, אלא נותן אורו אח"כ בלבנה, כך יעקב כשהסתלק, עלה למ"ן לזו"ן, והאיר בנוקבא דז"א, ואורו לא מתבטל, וע"כ נבחן שלא מת.

תתיח בשעה שנאסף יעקב, האירה הלבנה, ותשוקת שמש העליון, ז"א, התעוררה אליה. משום כשעולה השמש, יעקב, התעורר שמש אחר, ז"א, ומתדבקים ז"א בנוקבא, והלבנה, הנוקבא, האירה מז"א.

תתיט העליון, עולם הזכר, בינה, נקשר בתחתון, עולם הנקבה, הנוקבא דז"א. והתחתון נקשר בעליון. ע"י עליית יעקב למ"ן בעת פטירתו, נתקשרו הבינה ונוקבא, שזו"ן עלו לאו"א, ואז נעשה זיווג הגדול להוליד נשמות.

תתיי ב' עולמות הם, כמ"ש, מן העולם ועד העולם, בינה ונוקבא. ואע"פ שהן ב' נקבות, אחד, בינה, מתתקן בזכר, הנחשבת בגדלותה בזכר. ואחד בנוקבא, הנוקבא דז"א. זה נקרא שבע, בינה. וזה נקרא בת שבע, הנוקבא. זו אם וזו אם.

אָם הבנים, בינה. כמ"ש, צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אימו. במלך שלמה, במלך שכל השלום שלו, ז"א, שאימו, בינה, אם הבנים.

אָבֵל מצרים

תתיטו ויבואו עד גורן האטד, ויעש לאביו אָבֵל שבעת ימים. מה נוגע לנו, שהם באו עד גורן האטד? ומהו הטעם, שמכונה אבלות זו למצרים, כמ"ש, האָבֵל בגורן האטד, אָבֵל כבוד זה למצרים? הרי אָבֵל ישראל היה צריך לומר, ומהו הטעם למצרים?

תתייז מי ימלל גבורות ה', ישמיע כל תהילתו. מי ימלל, כמ"ש, וקטפת מלילות, לשון הפרדה וניתוק. גבורות ה', משום שהם רבים, כי כל גזרי דין באים מגבורות ה', קו שמאל. וע"כ אומר, מי ימלל גבורות ה', מי הוא שיבטל ויעבר גזירה אחת, מאלו

ויבואו עד גורן האטד, ויעש לאביו אָבֵל שבעת ימים. מה נוגע לנו, שהם באו עד גורן האטד? ומהו הטעם, שמכונה אבלות זו למצרים, כמ"ש, האָבֵל בגורן האטד, אָבֵל כבוד זה למצרים? הרי אָבֵל ישראל היה צריך לומר, ומהו הטעם למצרים?

תתייז כל אותו זמן שהיה יעקב במצרים, התברכה הארץ בשבילו, ונהר נילוס היה

הגבורות שעשה הקב"ה.

תתיח מי ימלל ומי ידבר, הכל אחד. ימלל פירושו ידבר. כי כמה גבורות שאין להן חשבון. כמה בעלי הדין, כמה בעלי מגן, כמה מענישים למפירי חוקים, והדיבור לא יוכל לפרט אותם. וע"כ כתוב, מי ימלל גבורות ה'.

תטיט ובמה ידועות כל גבורות ה' בהגדה, שיש בה חכמה, ובחכמה הן ידועות. כי במלל ובדיבור אין מי שיכול לדבר אותן, ולדעת אותן. אבל בהגדה ידועות, כמ"ש, דור לדור ישבת מעשיך וגבורותיך יגידו. שבהגדה, בחכמה, ידועות. אבל גבורתך, גבורה תתאה, גבורה שבנוקבא, ידברו, אפשר לדבר אותם. כמ"ש, וגבורתך ידברו.

תתכ ישמיע כל תהילתו. כי רבים הם הדינים, הניכרים והמתחברים בתהילה. וכמה מחנות מתחברים בה. וע"כ, מי יכול להשמיע כל תהילתו.

תתכא המצרים, כולם חכמים היו. ומצד הגבורה, קו שמאל, יוצאים כמה צבאות וכמה מחנות, וכמה מדרגות, עד שמגיעות אל מדרגות התחתונות. והמצרים היו מכשפים, והיו חכמים בהם, וידעו דברים

הסתומים שבעולם. והסתכלו, שבזמן שיעקב היה חי בעולם, אין עם שימשול על בניו. וידעו, שהם ישעבדו את ישראל ימים רבים.

תתכב כיוון שמת יעקב, שמחו, כי עתה יוכלו לשעבד את ישראל. הסתכלו מה שיהיה בסוף, עד שהגיעו לגזר דין השולט, ראו הגבורות שיצאו עליהם, המכות וקריעת ים סוף, קוצים לצד זה ולצד זה. כן היא היד, שיוצאות ממנה אצבעות לצד זה ולצד זה, וכל אצבע ואצבע עולה בכמה גבורות, בכמה דינים, בכמה חוקים. אז, ויספדו שם מספד גדול וכבד מאוד. כמ"ש, על כן קרא שמה אָבֵל מצרים, אָבֵל כבד זה למצרים, ולא לאחר.

תתכג רבי שמעון כשפירש מקראות הפרשה, יצאו אז מן המערה, שהיו יושבים בתוכה. אמר, רואה אני שיום הזה יפול בית בעיר, וימותו שם שני רומאים מקטריגים על ישראל. אם אני אהיה בעיר, לא יפול הבית. כי זכותי יגן עליהם. חזרו לתוך המערה, ולא רצה ללכת לעירו, כדי שלא יגן זכותו עליהם, ויפול הבית ויהרגו המקטריגים שם. ישבו.

צהלי קולך בת גלים

תתכו צבאות למעלה וצבאות ומחנות למטה, המשבחים להשם הקדוש ומזמרים לו. ומשום זה, שהמזמרים של מטה הם דוגמא למזמרים של מעלה, ישוב מצבא העבודה. ומשום שכנסת ישראל משבחת להקב"ה, אמר הכתוב, צהלי קולך בת גלים, בת האבות. כי הנוקבא רביעי לאבות, לחג"ת, וע"כ היא בת האבות.

תתכז עוה"ב, בינה, נקרא גלים, משום שהכל נמצא בו ונכלל בו תְּלֵי תְּלֵים, כמו גלי הים. וממנו יוצא לכל הפרצופים והעולמות. בת גלים ככתוב, גל נעול, שהמוחין של הנוקבא נקראים גל, מלשון

תתכד צהלי קולך בת גלים. צהלי קולך, נאמר לכנסת ישראל, הנוקבא, שמשבחת אל הקב"ה בקול זמרה. וע"כ נאמר לה, צהלי קולך. כל מי הרוצה לשבח להקב"ה בקול, צריך להיות לו קול נעימות, שיערב לאחרים השומעים לו. ואם לא, לא יקום להרים קולו.

תתכה ללויים, שבאים מצד השירה וזמרה, נאמר, ומבן חמישים שנה ישוב מצבא העבודה. משום שבוקנתו קולו נמוך, ואינו ערב לאוזניים, כמו קול שאר חבריו. לכן מעבירים אותו מצבא העבודה הזה של מעלה, העומדים לנגן אצל העבודה הזו, ולכבד השם הקדוש כראוי.

בה ואינם מאירים, שהיא ענייה ענתות. וע"כ נקרא גם הוא ענתות כמוה. ונקרא איש מוות, כי אין לו אור החיים.

תתלב הרי כתוב, וכי התעניית בכל אשר התענה אבי, שבשביל העניות שלו, זכה אביתר שלא הרג אותו שלמה. ואיך יתכן, שנקרא משום זה, איש מוות? אלא אביתר, משום שהיה ממקום עוני, זכה בו דוד מטרם שעלה למלוכה, כאשר ארב לו שאול, שהיו דרכיו כעני, ואביתר היה ג"כ כעין זה. וגם כשעלה למלוכה, עוד לא היה המלכות בכל השלמות, ולזמן ששלט שלמה עמדה הלבנה, הנוקבא, בכל השלמות, והיה בשמחה, שהכל היה לו, וע"כ לא זכה בו אביתר להתחבר עימו. כי מה שאמר לו, וכי התעניית בכל אשר התענה דוד אבי, פירושו, עימו היית ראוי להתחבר, מטעם שמדרגתך שווה אליו, ולא עימי. אבל העניות עצמה שלו, לא הייתה בה שום מעלה, אלא שנקרא משום העניות שלו, איש מוות.

תתלג שדה ענתות, הנוקבא בשליטת השמאל. וירמיהו שקנה את שדה ענתות, היה זה כדי לנחול את סוד העליון. כי אח"כ העלה מ"ן לזיווג עם ז"א, שהחכמה שבשמאלה מתלבשת אז בחסדים דו"א, ונשלמת בכל השלמות.

כשהלבנה, הנוקבא, שולטת, מאירה בשלמות, נקראת, שדה תפוחים. וכשהיא בעניות, נקראת, שדה ענתות. משום זה, השירה של מטה עושה לה עשירות ושלמות. מהשירה מעוררת זיווג זו"ן. וכשמקבלת החסדים מז"א, יש לה כל השלמות.

תתלד כמו דוד, שבכל ימיו היה משתדל לעשות לה שלמות, שינגנו מזמורים לזמר ולשבת. שע"י זה קונה הנוקבא השלמות. וכשדוד הסתלק מן העולם, הניח אותה בשלמות. ושלמה קיבל אותה בעשירות ובשלמות. כי הלבנה יצאה מעוני ובאה לעושר, שבעושר הזה שלט על כל מלכי ארץ.

גילוי. וכל אלו הגלים והמעיינות, כולם יוצאים מעזה"ב, בינה, וכנסת ישראל, הנוקבא, המקבלת מבינה, נקראת בת גלים.

תתכח מתחילה כתוב, צהלי קולך. ואח"כ כתוב, הקשיבי. וא"כ, למה היא צריכה אל צהלי קולך, כיוון שכתוב, הקשיבי? כי בעת שמקשיבים, אין צריכים להרמת קול. ואמר צהלי, כדי לשבח ולזמר. שהרמת קול לשם יופי השירה, ולא בשביל להשמיע. אם ישראל מתחילים לשבח ולזמר להקב"ה, כתוב, הקשיבי, משום שישראל משבחים ומזמרים בשביל הנוקבא, אל הקב"ה. ע"כ כתוב, צהלי קולך, וכתוב, הקשיבי, כי צהלי קולך סובב על ישראל, והקשיבי על הנוקבא, שבשבילה משבחים ומזמרים.

תתכט כתוב, הקשיבי לְיִשָּׁה, משום שהנוקבא באה מצד הגבורה. ע"כ נקראת, לְיִשָּׁה, כמ"ש, לְיִשׁ גִּבּוֹר בְּבַהֲמָה, וְלְיִשָּׁה גִּבּוֹרָה, כדי לשבר הכוחות והגבורות דס"א.

וכתוב, ענייה ענתות, משום מראָה שאינה מאירה, ענייה, שאין אור אל הלבנה, הנוקבא, הנקראת ענייה ענתות, אלא מה שנותן לה השמש.

תתל ענתות, היא כפר אחד ששורים בו כהנים עניים המתזרים על הפתחים, ואין מי שישגיח בהם, משום שכל אלו בני הכפר לקלס היו בעיני העם, ובתיהם היו ריקים יותר מבתי כל העם, ולא היה להם, חוץ ממה שנותנים להם, כעניים בזויי העם. ומשום זה נקרא הלבנה ענתות, שגם היא, אין לה אור מעצמה, אלא בשעה שמתחבר עימה השמש, היא מאירה.

תתלא שכתוב, ולאביתר הכוהן אמר המלך ענתות לך על שדהך כי איש מוות אתה. האם על שקרא אותו אדוניהו אל סעודתו, נקרא איש מוות? אלא, משום שהיה ממקום עניות, שנתדבק בו הלבנה, הנוקבא, ענייה ענתות. אביתר היה דבוק בנוקבא, בעת שהייתה בקו שמאל, שכל האורות קופאים

אין כסף נחשב בימי שלמה למאומה

שאמר שירת המטרונותא, הנוקבא, בעת שיושבת בכיסא מול המלך.

תתלט וכתוב, וייתן המלך את הכסף בירושלים כאבנים. משום שהכל היה זהב. והעפר, הנוקבא, נקשר בשמאל בצד האהבה, אהבת דודים הנוהג בשמאל, כמ"ש, שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. והשמש, ז"א, נתדבק אליה ולא פרח ממנה.

תתמ שלמה טעה בזה. כי ראה שהתקרבה הלבנה אל השמש. שהימין, דו"א, מחבק אותה, בחסדים, והשמאל, דו"א, תחת ראשה, בהארת חכמה. והשמאל נעשה הראש שלה, כיוון שהתקרבו ימין ושמאל זה בזה. והחכמה שבשמאל כבר התלבשה בימין. אמר שלמה, הרי כבר התקרבו יחד, מה עוד כאן הימין, כי הימין, חסדים, אינו אלא כדי לקרב ז"א ונוקבא יחד, כדי שהחכמה שבנוקבא תתלבש בחסדים דו"א, וכיוון שכבר התקרבו זה בזה, למה נצרך עוד הימין, החסדים? מיד כתוב, אין כסף נחשב בימי שלמה, כי דחה את הכסף, ימין.

תתמא אמר לו הקב"ה, אתה דחית את הימין, חסד, בחיך, אתה תצטרך עוד לחסד בני אדם ולא תמצא. מיד, פנה השמש, ז"א, ממול הלבנה, הנוקבא, והלבנה התחילה להתחשך. והיה שלמה מחזור על הפתחים, ואומר, אני קוהלת, ולא היה מי שיעשה עימו חסד, משום שדחה את הימין, חסד, ולא החשיב אותו. וכמ"ש, אין כסף נחשב בימי שלמה למאומה.

תתמב וע"כ, כל המרבה תשבחות אל הקב"ה, ימין, מרבה שלום למעלה. משום זה כתוב, הקשיבי לְיִשָּׁה, הנוקבא, בזמן שמרוחקת מהקב"ה, ימין. כמ"ש, לְיִשׁ אובד מבלי טָרַף. לְיִשׁ, לְיִשָּׁה, כמו, חוק, חוקה, יש להם משמעות אחת. אובד, כמ"ש, ובאו האובדים, שהמשמעות נאבדים. אובד משמעותו נאבד. מבלי טָרַף, משום שהנוקבא,

תתלה ע"כ כתוב, אין כסף נחשב בימי שלמה למאומה, אלא הכל היה זהב, שגדל זהב. ובזמן שהוא כתוב, ועפרות זהב לו. כי העפר של מעלה, הנוקבא, היה השמש, ז"א, מסתכל בה, ובהסתכלות השמש וגבורתו, עושה ומגדל את העפר לזהב.

תתלו מההרים, ששם תוקף אור השמש, מעפר הארץ שבין ההרים, כולם עושים זהב. ולולא חיות רעות הגדלים שמה, האנשים לא היו עניים, כי גבורת השמש מגדיל זהב. זהב, הארת החכמה שבקו שמאל דבינה. הרים, חג"ת, שאין הרים אלא אבות. העפר שבין ההרים, הנוקבא המחוברת עם החג"ת, רביעי לאבות. וכל עוד שאינה מקבלת החסדים מהשמש, ז"א, אין החכמה שבה מאירה, כי אינה יכולה להאיר בלי לבוש החסדים, וע"כ נקראת אז עפר. אבל כשהשמש מסתכל בה, שמשפיע לה אור החסדים, אז החכמה מתלבשת בחסדים, ומאירה כמו הארת השמאל דבינה, ונעשית הארתה זהב כמוה. בשליטת השמאל יש שמירה מרובה, להט החרב המתהפכת, ולא כל אדם יכול לקבל משם זולת הכדאיים לה.

תתלוז ע"כ בימיו של שלמה, אין כסף נחשב למאומה, כי תוקפו של השמש הסתכל בעפר, ועשה אותו זהב. ועוד, כי עפר הוא דין, שמאל בלי ימין, ואינה מאירה. וכשמסתכל בה השמש, ז"א, שמשפיע לה חסדים, לוקח תוקף הדין ממנה, ונגדל זהב, כי עתה החכמה שבה מאירה בכוח התלבושות החסדים, כמו קו שמאל דאמא, שנקראת זהב, כיוון שהסתכל בה שלמה, שיבח והכריז, הכל היה מהעפר.

תתלוז וע"כ שלמה לא היה צריך לנגן כמו דוד, כי הנוקבא כבר הייתה מתוקנת בשלמות. אלא אמר שירה, שה"ש, שהוא אהבה ועושר, שהיא אור ואהבה, שכל השירה שבעולם היו בשירתו של שלמה,

נקרב, בני לביא יתפָּרְדוּ. ומשום זה אין לך יום, שלא ימצא בו דין, משום שאין העליונים ותחתונים מתעוררים בשלמות העליון.

תתמד עתה בומן הגלות, תפילתו של אדם מעוררת שלמות למעלה ולמטה, ובברכה שמברך להקב"ה מתברכים עליונים ותחתונים. וע"כ, בתפילתם של ישראל מתברכים העולמות. מי שמברך להקב"ה, יתברך. מי שאינו מברך להקב"ה, אינו מתברך.

תובעת מז"א, שייתן, כמ"ש, ותקם בעוד לילה ויתן טָרֶף לְבֵיתָהּ.

תתמג ובני לביא יתפָּרְדוּ. משום שכל הצבאות, המלאכים המתפשטים ממנה, כשהיא נותנת להם טרף, מתחברים כולם כאחד, ויונקים יחד. וכשמחמת הגלות היא יושבת מבלי טרף, ודאי בני לביא יתפָּרְדוּ, שהצבאות שלה נפרדים לכמה צדדים ואוֹרְחוֹת, כדי למצוא מקום לעשות דין. וע"כ בעת שהקרֵבן נקרב, מתתקנים כולם ומתקרבים יחד. ובעת הגלות, שקרֵבן לא

כוס של ברכה [כסא דברכתא]

תו"מ, כי כוס של ברכה צריך לקבלו בימין ושמאל, צפון ודרום, חו"ג. וכוס של ברכה המקבל ברכה מהם. וכוס של ברכה הוא, מיטתו של שלמה, מלכות, שצריכים, שתינתן בין צפון לדרום, חו"ג. וצריכים לתת אותה שתהיה יותר קרוב לימין. והגוף של המברך, ת"ת, צריך להתתקן עימהם, ויסתכל בכוס, לברך אותו בארבע ברכות, משום שכתוב, תמיד עיני ה' אלקיך בה. נמצא, בכוס של ברכה, שהיא האמונה, צפון דרום מזרח מערב, חו"ג תו"מ, הרי לך המרכבה קדושה.

תתמח השולחן בלחם, כדי שיתברך לחם של מטה, הנוקבא. ולחם עוני, הנוקבא, בעת שחסרת חסדים, יתברך ויהיה לחם פִּנְג [לחם עונג], בעת שהחכמה שלה מתלבשת בחסדים, אז נקראת לחם פנג. נמצא, שכנסת ישראל, הנוקבא, מתברכת למעלה, בד' רוחות העולם, חו"ג תו"מ, ולמעלה ומטה, נו"ה. וכוס של ברכה גורם שיתחבר דוד המלך, הנוקבא שלמעלה מחוזה, באבות, חג"ת. שמכאן נוטלת חכמה. ויתברך ג"כ למטה, מנה"י. ויש לו ג"כ חסדים, שיתברך השולחן של האדם, שימצא בו תמיד לחם.

תתמה צריכים לקבל הכוס של ברכה בשתי ידיים, בימין ובשמאל, ולברך. בכוס של ברכה צריכים כוס, כמ"ש, כוס ישועות אשא, הנוקבא. כי בכוס הזה נמשכים ברכות מהישועות של מעלה, והכוס, הנוקבא, מקבל אותם ומאספם אליו, ושם נשמר יין העליון, הארת השמאל שבבינה, ונאסף בכוס. ע"כ צריכים לברך אותו בימין ובשמאל. והיין שנאסף בכוס והכוס, יתברכו יחד, היין, הארת שמאל מבינה, והכוס, הנוקבא. וצריכים לברך את השולחן, הנוקבא, שלא יהיה ריק מלחם ויין. והכל כאחד, כי היין, הארת החכמה שבשמאל, והלחם, חסדים מימין, והם צריכים להתחבר כאחד.

תתמו כנסת ישראל, הנוקבא, כוס של ברכה. כיוון שהיא כוס של ברכה, צריכים ליד ימין ושמאל, שיקבלו אותו, כי כוס ניתן ביד ימין ושמאל, חסדים וחכמה, וצריכים שיתמלא ביין, מיינה של תורה, הארת חכמה שבשמאל, היוצא מעוה"ב, בינה.

תתמו בכוס של ברכה מתגלים דברים עליונים, מתגלה סוד מרכבה הקדושה, חו"ג

גורן האטד

תתנ ויבואו עד גורן האטד. גורן האטד, זה ממשלת מצרים שהוסרה מפני ממשלת

נהרגים. וכיוון שמתו, הקב"ה מכפר עוונותיהם.

תתנב יעקב אע"פ שיצאה נשמתו במצרים, לא יצאה ברשות האחר, דס"א. מטעם, שמיום שנברא העולם לא היה מיטה שלמה כמיטתו של יעקב, שכל בניו כשרים היו, בשעה שהיה נפטר מן העולם, התקשרה נשמתו מיד במקומה.

ישראל, כי ראו גורן, שרומז על ממשלת ישראל, כמ"ש, מלובשים בגדים בגורן. וע"כ כתוב, ויספדו שם מספד גדול וכבד מאוד.

תתנא על כן קרא שמה אַבֶּל מצרים. שודאי ממצרים היה האבל, כי הוסרו ממשלתם. אף כאן אלו הבכיות אינם על יהודים, אע"פ שיהודים מתים שמה. כי אלו היהודים, אם היו יהודים, לא היו

חניטתו של יעקב [חניטא דיעקב]

את הגוף, שלא ירקב, חונטים אותם בשמן המשחה, העליון על כל השמנים, מעורב בבשמים. ושמן הטוב ההוא נבלע בגוף, יום אחר יום ארבעים יום. אחר שנשלם זה, הגוף מתקיים ימים רבים.

תתנוז משום שכל ארץ כנען זו וכל ארץ מצרים, מכלה את הגוף ומרקיב אותו, בזמן קצר מכל שאר הארצות, ובכדי לקיים את הגוף עושים זאת. ועושים חניטה זו בפנימיות הגוף ובחיצוניות, כי שמים את השמן הזה על הטבור, והוא נכנס בפנימיות הגוף דרך הטבור, ונבלע במעיו, ומקיים את הגוף לימים רבים.

תתנה וכן היה יעקב בקיום הגוף, וכן צריך להיות, כי גוף של האבות הוא, שהאבות הם חו"ג ב' ידיים, ות"ת הגוף. והיה בקיום הנפש והגוף. יוסף, כמו הגוף, כי יוסף ברית, וברית והגוף אחד בקיום הגוף והנפש. בקיום הגוף כתוב, ויחנטו אותו. בקיום הנפש כתוב, וַיִּשֶׂם בְּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם, שהמשמעות על ארון העליון, הנקבא, שנקשר שם נפשו.

תתנג כשנכנס יעקב במערה, כל הריחות שבגן עדן, נמצאו במערה, ובמערה היה אור, שגר אחד היה דולק שמה. וכשבאו האבות אל יעקב למצרים, להימצא עימו, הסתלק אור הנר מן המערה. כיוון שבא יעקב במערה, חזר הנר למקומו. אז נשלמה המערה בכל מה שצריכה.

תתנד ובכל ימות עולם לא קיבלה המערה אדם אחר, ולא תקבל. ונשמות הצדיקים עוברים לאחר פטירתם לפני האבות בתוך המערה, כדי שיקיצו ויראו הזרע שעזבו בעולם, וישמחו לפני הקב"ה.

תתנה חניטתו של יעקב, מה היה? כתוב, ויצו יוסף את עבדיו את הרופאים לחנוט את אביו, ויחנטו הרופאים את ישראל. האם יתכן, שחניטה זו הייתה כחניטת שאר בני אדם? האם מחמת הדרך, שהיו צריכים להשהותו, עשו זה? הרי כתוב, וימת יוסף ויחנטו אותו ויישם בארון במצרים. אע"פ שלא הלכו עימו בדרך, כי נקבר שמה, כתוב, ויחנטו אותו.

תתנו אלא דרך המלכים, בכדי לקיים

ויישם בארון במצרים

הברית אדון כל הארץ. כי ארון שלמעלה, השכינה, ברית נקרא, כי לא יירש אותו אלא מי ששומר הברית. ומשום שיוסף שמר את הברית, הושם בב' ארונות. **תתס** וַיִּשֶׂם בְּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם. מהכתוב

תתנט כתוב, וַיִּשֶׂם, עם ב' יודין. יוסף שמר לו הברית למטה ולמעלה, שהיה מרכבה ליסוד ז"א. וע"כ, כשהסתלק מעולם הושם בב' ארונות, בארון שלמעלה ובארון שלמעלה. ארון שלמעלה, כמ"ש, הנה ארון

משמע, שאע"ג שיצאה נשמתו ברשות מטה, משום שהיה צדיק, וכל צדיק יורש את אחרת, דס"א, נקשרה בשכינה, כמ"ש, הארץ הקדושה, העליונה, השכינה. כמ"ש, וַיִּשָּׂם בַּאֲרוֹן, בַּאֲרוֹן שְׁלֹמֹעַלָה וּבַאֲרוֹן שֶׁל וְעַמֶּךָ כֹּלֵם צְדִיקִים.